

HØJESTERETS DOM

afsagt tirsdag den 26. august 2014

Sag 308/2013

(1. afdeling)

E

(advokat Michael Juul Eriksen, beskikket)

mod

Rigsadvokaten

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Lyngby den 8. februar 2013 og af Østre Landsrets 9. afdeling den 4. oktober 2013.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Søgaard, Marianne Højgaard Pedersen, Vibeke Rønne, Michael Rekling og Lars Apostoli.

Påstande

Dommen er anket af E med påstand om stadfæstelse af byrettens dom, dog således at erstatningskravet udgør 700.128,76 kr.

Rigsadvokaten har påstået stadfæstelse af landsrettens dom.

Højesterets begrundelse og resultat

E blev den 4. september 2009 udleveret til strafforfølgning i USA på grundlag af en anmodning fra de amerikanske myndigheder som sigtet for overtrædelse af den amerikanske narkotikalovgivning. Den 19. februar 2010 traf distriktsdomstolen i Florida afgørelse om at afvise straffesagen mod E, da strafansvaret for handlingerne var forældet. Hun var den 5. december 2007 blevet anholdt og var i længere perioder frihedsberøvet under udleveringssagens behandling. Hun har rejst krav om erstatning for anholdelsen og varetægtsfængslingen i Danmark, tabt arbejdsfortjeneste og kørselsudgifter i forbindelse med meldepligt.

Hovedspørgsmålet i sagen er, om E under disse omstændigheder har krav på erstatning for uberettiget varetægtsfængsling mv. efter reglerne i retsplejelovens § 1018 a.

Det følger af udleveringslovens § 12, at reglerne om erstatning for uberettiget varetægtsfængsling mv. i retsplejelovens § 1018 a med de fornødne lempelser også gælder i udleveringssager.

Højesteret finder, at det objektive erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018 a i udleveringssager omfatter tilfælde, hvor det viser sig, at udleveringslovens betingelser ikke var opfyldt, da udleveringen fandt sted. Udfaldet af strafforfølgningen i udlandet er således som udgangspunkt ikke afgørende for erstatningsansvaret.

Efter udleveringslovens § 9 kan udlevering ikke finde sted, hvis strafansvaret for den pågældende handling ville være forældet efter dansk ret. For så vidt angår spørgsmålet om forældelse efter lovgivningen i det land, som har fremsat anmodningen om udlevering, fremgår det af forarbejderne til § 9, at det er klart, at udlevering ikke kan ske, hvis strafforfølgning er udelukket på grund af forældelse efter lovgivningen i det pågældende land. Om dette er tilfældet, har danske myndigheder imidlertid som regel ikke mulighed for at foretage nogen nærmere prøvelse af. Hvis den, som ønskes udleveret, gør gældende, at der efter regler i det pågældende land er indtrådt forældelse, vil der kunne være anledning til at tilvejebringe en erklæring herom fra myndighederne i den fremmede stat. Går denne erklæring ud på, at forældelse ikke er indtrådt, må erklæringen normalt lægges til grund (Folketingstidende 1966-67, Tillæg A, L 122, sp. 2549).

Som grundlag for vurderingen af spørgsmålet om forældelse efter amerikansk ret forelå forud for Østre Landsrets kendelse af 2. juli 2009 om udlevering navnlig en udtalelse af 26. november 2008 fra det amerikanske justitsministerium. I erklæringen redegøres dels for det retlige grundlag, dels for den bevismæssige bedømmelse af, om forældelsesfristen var suspenderet. Det var i den forbindelse myndighedernes vurdering, at E ved sin udrejse fra USA var flygtet fra retsforfølgning, og at der derfor ikke var indtrådt forældelse.

Efter udleveringen til USA blev der ved distriktsdomstolen i Florida gennemført en bevisførelse til belysning af forældelsesspørgsmålet. Herefter afviste distriktsdomstolen sagen som forældet.

Højesteret finder, at udfaldet af strafforfølgningen i USA under de anførte omstændigheder ikke giver grundlag for at antage, at betingelserne for udlevering ikke var opfyldt, da udlevering fandt sted. E har derfor ikke krav på erstatning efter retsplejelovens § 1018 a.

Højesteret stadfæster med denne begrundelse landsrettens dom.

Efter sagens karakter findes statskassen at skulle betale sagens omkostninger også for Højesteret.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for byret, landsret og Højesteret.

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 4. oktober 2013 af Østre Landsrets 9. afdeling
(landsdommerne Karen-Anke Tørring, Anne Thalbitzer og Anna Sólvá Eiríksdóttir (kst.)
med domsmænd).

9. afd. nr. S-508-13:
Anklagemyndigheden
mod
erstatningssøgende

☺
(cpr.nr.   ) født august 1968
(advokat Michael Juul Eriksen, besk.)

Ankeforhold m.v.

Lyngby Rets dom af 8. februar 2013 (sag nr. 1-3433/2012) er anket af anklagemyndighe-
den med påstand om frifindelse for erstatningskravet.

Erstatningssøgende ☺ har nedlagt endelig påstand om stadfæstelse.

Ankesagen drejer sig således alene om, hvorvidt ☺ har krav på erstatning for
tort og for tabt arbejdsfortjeneste i tiden frem til udleveringen af hende til USA den 4.
september 2009 og på erstatning for de transportudgifter, hun har afholdt til befordring i
forbindelse med, at hun var pålagt meldepligt til politiet.

Forklaringer

☉ har under anken supplerende forklaret blandt andet, at aftalen om udgivelse af en bog blev indgået, mens hun sad fængslet i USA, og at formålet hermed alene var at skaffe penge til den amerikanske advokat.

Procedure

Anklagemyndigheden og erstatningsansøgende har under anken i det væsentlige gjort de samme argumenter gældende som for byretten for så vidt angår de spørgsmål, der er omfattet af anken. Erstatningssøgende har dog under anken ikke gjort gældende, at staten subsidiært ifalder erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018 h.

Landsrettens begrundelse og afgørelse

De amerikanske myndigheder anmodede den 23. august 2007 Justitsministeriet i Danmark om, at ☉ blev udleveret til strafforfølgning i USA for overtrædelse af den amerikanske narkotikalovgivning.

På baggrund af denne anmodning bad Justitsministeriet den 12. oktober 2007 i medfør af udleveringslovens § 12 Nordsjællands Politi om at indlede en undersøgelse med henblik på at afgøre, om betingelserne for udlevering var opfyldt.

Den 6. december 2007 blev ☉, der var blevet anholdt dagen forinden, fremstillet i grundlovsforhør, hvor hun blev sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt., og § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 2. pkt., til dels jf. § 23. Retten i Lyngby afsagde samme dato kendelse om varetægtsfængsling. Af kendelsen fremgår, at byretten fandt, at der på baggrund af ☉'s egen forklaring i grundlovsforhøret var begrundet mistanke om, at hun havde gjort sig skyldig i den rejste sigtelse.

Den 28. maj 2008 traf Justitsministeriet afgørelse om, at ☉ skulle udleveres til retsforfølgning i USA i medfør af udleveringslovens § 15. Denne afgørelse blev indbragt for Retten i Lyngby, der ved kendelse af 25. august 2008 ophævede Justitsministeriets afgørelse. Byretten løslod samtidig ☉.

Byrettens kendelse blev indbragt for Østre Landsret, der ved kendelse af 2. juli 2009 traf bestemmelse om, at Justitsministeriets beslutning om udlevering var lovlig. E blev anholdt samme dag, og i den følgende tid var hun henholdsvis varetægtsfængslet, henholdsvis løsladt mod deponering af sit pas og mod meldepligt hos politiet.

Den 4. september 2009 blev E udleveret til USA, hvor en domstol den 19. februar 2010 på baggrund blandt andet af en forudgående skriftlig forelæggelse traf afgørelse om, at straffesagen mod hende var forældet. I forelæggelsen, der var udarbejdet den 5. januar 2010 af en distriktsdommer, blev det efter en gennemgang af sagen "modstræbende" anbefalet, at anklageskriftet mod E blev afvist som forældet. I forelæggelsen anførtes blandt andet [ifølge den danske oversættelse]: "Men den skade, der kan følge af at lade en udenlandsk statsborger og selverklæret narkosmugler slippe for retsforfølgelse er langt mindre end den skade vi ville gøre ved ikke trofast og uden bias at følge vores egen føderale lovgivning over for en anklaget, hvis sag uden tvivl skal afgøres i henhold til denne".

Det fremgår blandt andet af udleveringslovens § 12, at politiet skal foretage den undersøgelse, der er nødvendig for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt, og at bestemmelserne i retsplejelovens 4. bog med de fornødne lempelser finder anvendelse for denne undersøgelse. I forarbejderne til udleveringsloven er det udtrykkeligt nævnt, at henvisningen til retsplejelovens almindelige bestemmelser også omfatter reglerne om erstatning for uforskyldt anholdelse og fængsling, jf. herved retsplejelovens kapitel 93 a.

Det følger af retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, at den, der har været anholdt eller varetægtsfængslet som led i en strafferetlig forfølgning, har krav på erstatning for den derved tilføjede skade, såfremt påtale opgives eller tiltalte frifindes, uden at dette er begrundet i, at tiltalte findes utilregnelig.

Indledningsvis bemærkes, at reglerne om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning i relation til udleveringssager må forstås således, at der alene kan tilkendes erstatning for de indgreb mv., der er foretaget i Danmark. Landsretten finder derimod ikke, at der i lovens forarbejder eller på anden vis er tilstrækkelige holdepunkter for at fastslå, at erstatningsansvaret i udleveringssager skulle være afgrænset til alene at omfatte de tilfælde, hvor det af de danske myndigheder eller domstole fastslås, at betingelserne for udlevering ikke er opfyldt. Landsretten finder således, at det objektive erstatningsansvar efter retsple-

jelovens § 1018 a, stk. 1, også gælder i tilfælde, hvor der er sket udlevering, og hvor det først efterfølgende på baggrund af udfaldet af den udenlandske straffesag kan fastslås, at den tiltale, der dannede grundlag for udleveringen, var forældet. Landsretten har herved også lagt vægt på de hensyn, som reglerne vedrørende erstatning for uforskyldt frihedsberøvelse tilsigter at varetage. Den omstændighed, at de danske myndigheder ikke har indflydelse på forløbet og udfaldet af en udenlandsk straffesag kan i den forbindelse ikke føre til et andet resultat.

På den ovenfor anførte baggrund finder landsretten således, at E som udgangspunkt har krav på erstatning. Spørgsmålet er herefter, om E erstatningskrav skal nedsættes eller nægtes i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

5 voterende finder ligesom byrettens mindretal, at E har udvist en adfærd, som gav anledning til, at hun blev varetægtsfængslet og undergivet varetægtssurrogat som led i udleveringssagen. Disse voterende lægger herved afgørende vægt på E egen forklaring i grundlovsforhøret den 6. december 2007, som understøttedes af de øvrige oplysninger i sagen. Disse voterende stemmer således for at frifinde anklagemyndigheden for det rejste erstatningskrav.

1 voterende finder ikke, at E har udvist en sådan grad af egen skyld, at der er anledning til, at hendes erstatningskrav skal nedsættes eller nægtes. Denne voterende stemmer derfor for at stadfæste byrettens dom, dog således at der ikke er grundlag for at forhøje den takstmæssige torterstatning med 100 %.

Der træffes afgørelse i overensstemmelse med stemmeflertallet, således at anklagemyndighedens frifindelsespåstand tages til følge.

Efter sagens karakter findes statskassen at skulle betale sagens omkostninger også for landsretten.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Anklagemyndigheden frifindes for erstatningskravet.

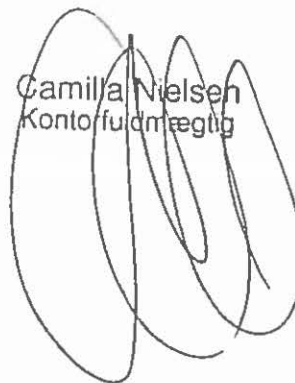
Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

— — —

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 4. oktober 2013

Camilla Nielsen
Kontofuldmægtig

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and curves, positioned over the typed name and title.

DOM

afsagt den 8. februar 2013

Rettens nr. 1-3433/2012
Politiets nr. SA2-2010-521-0600

Erstatningssøgende
E
mod
Anklagemyndigheden

Denne sag er behandlet med domsmænd.

Tilkendegivelse af er modtaget den 13. juli 2012

E var i tiden fra den 5. december 2007 til den 25. august 2008, anholdt og varetægtsfængslet for overtrædelse af den amerikanske narkotikalovgivning med henblik på udlevering til strafforfølgning i USA. Den 2. juli 2009 blev E på ny anholdt og varetægtsfængslet til den 7. juli 2009. Den 7. august 2009 blev hun anholdt og fremstillet i grundlovsforhør den 8. august 2009, hvorefter hun blev løsladt, men hun skulle give møde hver anden dag hos Politiet. Den 10. august 2009 blev E varetægtsfængslet. Den 4. september 2009 blev hun udleveret til USA. Den 26. februar 2010 blev E løsladt af de amerikanske myndigheder.

Distriktdomstolen i Florida besluttede den 19. februar 2010, at sagen mod E var forældet. E blev løsladt af de amerikanske myndigheder den 26. februar 2010.

E ved advokat Michael Juul Eriksen fremsatte ved telefax af 23. april 2010 krav om erstatning, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Rigsadvokaten har den 6. marts 2012 afvist kravet.

Påstande

Retsplejelovens § 1018 a og § 1018 h

E har gjort gældende, at den danske stat kan pålægges et objektivt erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018 a, og henviser til, at udleveringsbetingelserne ikke var opfyldt, idet sagen var forældet.

Den danske stat må under alle omstændigheder pålægges et objektivt erstatningsansvar for så vidt angår perioden fra den 5. december 2007 til den 25.

august 2008, hvor E var frihedsberøvet som sigtet for straffelovens § 191, jf. retsbogen af 6. december 2007.

E gør gældende, at hun ikke har udvist egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Subsidiært gør E gældende, at staten i den foreliggende sag ifalder erstatningsansvar efter reglen i retsplejelovens § 1018 h, og gør i den forbindelse gældende, at E ikke har udvist egen skyld.

Anklagemyndigheden har gjort gældende, at den danske stat i det foreliggende tilfælde, ikke kan pålægges et objektivt erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018 a, og henviser til, at den skete udlevering var lovlig. For så vidt angår perioden fra den 5. december 2007 til den 25. august 2008 gør anklagemyndigheden gældende, at den rejste sigtelse alene er sket af hensyn til rettens mulighed for at tage stilling til spørgsmålet om dobbelt strafbarhed, og der var ingen straffesag i Danmark i relation til det, som udleveringen angik.

Hvis retten måtte nå frem til, at den danske stat kan pålægges et objektivt erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018 a, gør anklagemyndigheden gældende, at erstatningskravet skal afvises på grund af egen skyld udvist af E jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Anklagemyndigheden gør videre gældende, at den danske stat heller ikke kan ifalde erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018 h, idet der ikke er handlet culpøst fra danske myndigheders side. Anklagemyndigheden gør i den forbindelse yderligere gældende, at E har udvist egen skyld.

Erstatningskravets størrelse

E har fremsat krav om erstatning med tillæg af sædvanlig procesrente, jf. advokat Michael Juul Eriksens brev af 26. maj 2010. Michael Juul Eriksen har under hovedforhandlingen af denne sag præciseret erstatningspåstanden således:

"..

Erstatningskravet er [endeligt] opgjort således:

Tort:

Der anmodes om erstatning for tort opgjort som følgende:

Varetægtsfængsling fra 5. december 2007 til 25. august 2008

Dag 1: 5.200 kr. og 264 dage á 650 kr., ialt 76.800 kr.

Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatens meddelelse nr. 1 af 2007.

Frihedsberøvelse fra den 2. juli 2009 til 7. juli 2009

Dag 1: 5.500 kr. og 5 dage á 700 kr., ialt 9.000 kr.

Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatens meddelelse nr. 1 af 2009.

Frihedsberøvelse fra 7. august 2009 kl. 15.37 til 8. august 2009 kl. 10.45

Ialt 5.500 kr.

Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatens meddelelse nr. 1 af 2009.

Varetægtsfængsling i Danmark fra den 10. august 2009 til 4. september 2009

Dag 1: 5.500 kr. og 25 dage á 700 kr., ialt 23.000 kr.

Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatens meddelelse nr. 1 af 2009.

I alt udgør dette
214.300kr.

Der anmodes om, at dette beløb ganges med 3 under hensyntagen til,

at der var tale om en alvorlig sag for E

at E var enlig forsøger til datteren X1 der blev anbragt i familiepleje, mens E sad varetægtsfængslet, hvilket har taget meget hårdt både på mor og datter

at E flere gange i perioden 5. december 2007 til 10. august 2009 blev anholdt og fremstillet i grundlovsforhør med påstand om varetægtsfængsling, hvilket har taget meget hårdt både på E og hendes nærmeste. E blev således anholdt og varetægtsfængslet fra 5. december 2007 til 25. august 2008. Hun blev igen anholdt og varetægtsfængslet fra 2. juli 2009 til 7. juli 2009. Hun blev igen anholdt den 7. august 2009 og fremstillet i grundlovsforhør den 8. august 2008. Retten i Lyngby løslod E, men denne kendelse omgjorde Østre Landsret den 10. august 2009, hvorefter E igen blev anholdt og varetægtsfængslet.

at E blev skiftevis frihedsberøvet og løsladt af de forskellige retsinstanser i perioden 2. juli 2009 til 10. august 2009,

hvilket forløb har taget meget hårdt både på E og hendes nærmeste

at sagen imod E har været meget presseomtalt i et forløb over flere år.

at Justitsministeriets og politiets sagsbehandling, herunder valget om at træffe afgørelse om udlevering, førend Østre Landsrets kendelse af 25. april 2008 var blevet efterlevet, hvilket var en stor belastning for

E

at hovedforhandlingen i ankeinstansen blev udsat med få dages varsel grundet anklagemyndighedens forhold, hvilket forlængede sagen imod E .

I alt udgør erstatningskravet for varetægtsfængsling i Danmark således:

642.900 kr. (214.300 kr. gange 3)

Varetægtsfængsling i USA fra og med den 5. september 2009 til den 1. marts 2010, hvor E kunne vende hjem fra USA:

178 dage á 700, ialt 124.600 kr.

Der anmodes om, at dette beløb ganges med 5 under hensyntagen til følgende omstændigheder:

Der henvises i første omgang til de ovenfor nævnte omstændigheder.

Derudover skal der henvises til:

at E blev udleveret til USA, selvom sagen imod hende var forældet

at E sad fængslet under barske forhold i et amerikansk fængsel

at E ikke havde mulighed for fysisk samvær med sin familie og andre pårørende, men alene kunne få ét besøg af datteren XI under hele fængslingsforløbet i USA

at E datter endnu engang blev anbragt i familiepleje under E fængsling i USA, hvilket har taget meget hårdt både på mor og datter

I alt udgør erstatningskravet for varetægtsfængsling i USA således:

124.600 kr. gange 5, kr. 623.000,00

I alt udgør kravet om erstatning for tort efter retsplejelovens kapitel 93a således: I alt (kr. 642.900 + kr. 623.000), kr. 1.265.900,00

Tabt arbejdsfortjeneste:

Der anmodes om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste opgjort som følgende:

Varetægtsfængsling fra den 5. december 2007 til den 25. august 2008

E var ansat hos X2 A/S ved sin anholdelse den 5. december 2007.

I perioden den 5. december 2007 til den 25. august 2008 har hun mistet arbejdsfortjeneste opgjort til: 6 måneder og 26 dage.

Månedslønnen udgjorde kr. 34.150.

I alt udgør tabt arbejdsfortjeneste for denne periode:

6 måneder = 204.900 kr.

26 dage ... = 29.596kr.

Ialt 234.496 kr.

Mistede feriepenge:

6 måneder á 34.150

gange 12,5% = 25.612

kr.

Mistet feriegodtgørelse:

6 måneder á 34.250

gange (1 %) = kr.

2.049,00

Ialt 234.496 kr. +

25.612 kr. + 2.049 kr. =

262.157 kr.

...

Frihedsberøvelse fra den 7. august 2009 kl. 15.37 til den 8. august 2009 kl. 10.45 samt varetægtsfængsling i Danmark fra den 10. august 2009 til den 4. september 2009 og varetægtsfængsling i USA fra og med den 5. september 2009 til den 1. marts 2010, hvor

E ***kunne vende hjem fra USA:***

E var ansat hos X3 fra den 26. januar 2009.

Der vedlægges ansættelsesaftale af 22. januar 2009 som bilag 1.

Månedslønnen udgjorde kr. 34.000 pr. måned.

...

Tabt arbejdsfortjeneste for perioden 10. august 2009 til og med 1. marts 2010 udgør:

€ fik udbetalt løn fra X3 til og med august 2009.

Tabt arbejdsfortjeneste fra 1. september 2009 til 1. marts 2010:

6 måneder á kr. 34.000 = kr. 204.000,00

Mistede feriepenge:

(12,5 %) kr. 25.500,00

Mistet feriegodtgørelse

(1 %) kr. 2.040,00

Ialt 204.000 kr. +

25.500 kr. + 2.040 kr. =

231.540 kr.

...

Øvrige erstatningskrav

Der anmodes om erstatning for følgende poster:

Psykologerklæring af den 9. juni 2009 til brug for hovedforhandling i Østre Landsret: 3.300 kr.

Ejendomsværdiskat for perioden 2007 – 2009

Der fremsættes krav om erstatning for betalt ejendomsværdiskat

December 2007 (1/12 af 18.999,75)	1.583,31 kr.
I 2008	18.999,75 kr.
I 2009	18.999,75 kr.
Jan – feb. 2010 (1/6 af 18.999,75)	3.166,63 kr.

Der henvises i den forbindelse til, at € under sine varetægtsfængslinger ikke har kunnet gøre brug af sin beboelsesret til , og ikke har kunnet fritages for ejendomsværdiskat, som hun har måttet betale på trods af manglende beboelse i varetægtsperioderne.

For så vidt angår 2008 og 2009 kræves fuld erstatning for ejendomsværdiskat under hensyntagen til varigheden af varetægtsfængslingerne de pågældende år.

Der vedlægges som dokumentation ... kopi af årsopgørelser for 2007, 2008 og 2009 samt skrivelse af 10. september 2009 fra SKAT.

Nyt pas 600 kr.

Der henvises i den forbindelse til ...

Udgifter til fængsling og ophold i USA, samt udgifter til udrejse af USA.

Der anmodes om erstatning for udgifter til udrejse af USA på kr.

\$ 3.568,50 til kurs 602,52 (dagskurs den 17. maj 2010) 21.500 kr.

Der henvises i den forbindelse til ...

Udgifter til advokatbistand i USA

Der kræves erstatning for udgifter til advokatbistand i USA på kr.:

\$ 112.524,36 til kurs 602,52 (dagskurs den 17. maj 2010), ialt 667.981,77 kr.

Der henvises i den forbindelse til ...

Udgifter til datteren X1 rejse til USA for at besøge E

Der fremsættes erstatningskrav på 8.449 kr.

Der henvises i den forbindelse til medsendte ...

Der fremsættes endvidere erstatningskrav på 1.568,00 kr.

Der fremsættes endvidere erstatningskrav på 116,81 kr.

Der fremsættes endvidere erstatningskrav på 99,04 kr.

Der henvises i den forbindelse til fremsendte ...

Befordring i forbindelse med meldepligt til Politistation.

Der fremsættes erstatningskrav på kr. = kr.4.604,11

Ved Østre Landsrets kendelse af den 7. juli 2009 blev E løsladt mod deponering af pas samt meldepligt hver anden dag hos Nordsjællands Politi.

I perioden den 7. juli 2009 til den 10. august 2009 var E således undergivet meldepligt og havde i den forbindelse udgifter til befordring til og fra Politistation.

Der er 37,1 km. fra til Politistation.

Dette giver kørsel på 74,2 km. hver anden dag i perioden den 7. juli 2009 til den 10. august 2009.

17 dage á 74,2 km. giver i alt 1.261,4 km.

Erstatningen er beregnet efter taksterne for befordringsgodtgørelse til lønmodtagere, der i 2009 var kr. 3,56 pr. km.:

1.261,4 km. Gange kr. 3,56 = kr. 4.604,11

Tab på bil.

☺ købte i 2008 en bil til kr. 62.000.

Denne bil var hun nødsaget til at afhænde hurtigt og til en lav pris på grund af sin varetægtsfængsling i 2009. Bilen blev afhændet for kr. 25.000.

Der anmodes om erstatning for tab på kr.:

Kr. 62.000 – kr. 25.000 = kr. 37.000

Der henvises i den forbindelse til ...

..."

Sagens oplysninger

Grundlovsforhør af 6. december 2007

☺ blev den 6. december 2007 fremstillet i grundlovsforhør.

Af retsbogen fremgår bl.a.:

"...

Anholdte blev gjort bekendt med, at hun sigtes for

overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt. og § 191, stk. 2, jf. stk.

1, 2. pkt., jf. § 88, stk. 1, 2. pkt. til dels jf. § 23,

ved i tiden fra begyndelsen af året 1997 til midten af 1998 i USA at have deltaget i et kriminelt netværk, der forestod omfattende organiseret indsmugling til- og salg af ecstasy-tabletter i - USA, idet sigtede skabte kontakt til kurerere, arrangerede møder med disse i Holland, hvor hun instruerede kurererne og påklæbde tabletterne på kroppen af kurererne, hvorefter sigtede modtog tabletterne på sin bopæl i USA med henblik på viderefordeling, ligesom sigtede i et ikke nærmere fastlagt omfang modtog og transportererede udbytte i forbindelse med netværkets salg af indsmuglede stoffer, ~~idet~~ hun i mindst 9 tilfælde har medvirket til indsmugling af i alt 96.000 tabletter fordelt på 10 personer, ligesom hun i 1 tilfælde har medvirket til indsmugling af et ukendt antal tabletter samt i et tilfælde har medvirket til et forsøg på indsmugling, samt ad 2 gange har videre overdraget 4.000 tabletter, og ~~idet~~ hun i et ukendt antal tilfælde modtog, transportererede/udsmuglede og skjulte et ukendt kontant udbytte ved netværkets salg af ecstasy-tabletter.

Sigtede havde lejlighed til at tale med sin forsvarer.

Sigtede nægtede sig skyldig.

Forsvareren anmodede om, at der nedlægges navneforbud, jf. retsplejelovens § 31, stk. 1, nr. 2 og henviste til sagens særlige karakter, herunder sigtedes særlige efternavn.

Anklageren havde ingen bemærkninger hertil.

Retten afsagde

Kendelse

Under henvisning til sagens særlige karakter, hvor der dels er tale om overtrædelser begået i perioden 1997-1998 udenfor Danmark, hvor sigtede trods kontakt til FBI i 2001 ikke formelt blev afhørt i USA, inden hun udrejste af landet, og hvor der er tale om en udleveringsbegæring med henblik på strafforfølgning i et andet land, finder retten, uanset sigtelsens alvorlige karakter, at offentlig gengivelse af sigtedes navn på nuværende tidspunkt kan udsætte hende for en unødvendig krænkelse, hvorfor betingelserne for nedlæggelse af navneforbud i retsplejelovens § 31, stk. 1, nr. 2 er opfyldt, hvorfor

bestemmes:

Det forbydes, at der sker offentlig gengivelse af navn, stilling og bopæl for sigtede **E** og at sigtedes identitet på anden måde offentliggøres.

Sigtede forklarede, at hun har været kæreste med **X4** fra midten af år 1997, hvor hun mødte ham i USA. Hun boede og arbejdede i USA som office-manager i Dallas i perioden fra 1996-1997, og hun mødte **X4** på en restaurant i Miami, hvor hun var flyttet tilbage til efter tiden i Dallas. Hun blev hurtigt kæreste med **X4**, og han fortalte hende, at han handlede med antikviteter. Hun blev meget forelsket i ham, men de flyttede ikke sammen. Han arrangerede det på den måde, at hun kunne rykke ind i en lejlighed, som hun ikke selv havde råd til at betale, og det var en måde, at han kunne styre hende på. Det var således **X4** der betalte alle udgifterne vedrørende lejemålet af den omhandlede lejlighed. Et par måneder efter de havde mødt hinanden, fandt hun ud af, at **X4** havde hustru og et barn. Han havde fortalt hende, at han var separeret, men han fortalte hende ikke, at han var gift. **X4** rejste meget, og på et tidspunkt kontaktede han hende og forklarede, at han ikke kunne tage tilbage til USA, hvilket skete i slutningen af 1997. Hun så ikke noget til **X4's** antikvitetsforretning i USA, men hun var på et tidspunkt inde på hans kontor, hvor han drev forretningen

fra. Hun havde ikke på det tidspunkt kendskab til, at X4 var involveret i salg af stoffer, ligesom hun ikke selv havde foretaget sig noget kriminelt. Hun undrede sig imidlertid over, hvorfor X4 ikke kunne rejse tilbage til USA, og hun begyndte derfor at besøge X4 i Amsterdam i slutningen af 1997 og i begyndelsen af 1998. Hun bemærkede, at der kom en hel del forskellige mennesker ind og ud af det hotelværelse, som X4 boede på i Amsterdam. Han boede ret ofte på det samme hotel i Amsterdam, men hun kan ikke i dag huske navnet på hotellet. Hun kunne høre, at de forskellige personer, der besøgte X4 på hotelværelser, talte om stoffer, og det blev mere åbenlyst for hende, hvad det var, der foregik. Det var også en del af X4's venner, der besøgte X4 på hotelværelset, og de pågældende venner kendte hinanden. Hun deltog i nogle møder, hvor de pågældende personer sad og hviskede sammen, og hun gik ud fra, at de talte om køb og salg af ecstasy-tabletter. Det var klart et eller andet sted, og hun var selv klar over, at der var tale om handel med ecstasy-tabletter. Hun havde ikke kendskab til, hvilke mængder, der var tale om. Hun forsøgte at komme væk fra X4, men han tog blandt andet hendes pas. Hun rejste frem og tilbage mellem USA og Amsterdam flere gange, måske 4 gange i alt, men hun kan ikke i dag huske præcis, hvor mange gange, idet det er lang tid siden. Hun ved heller ikke, om der blev handlet stoffer, hver gang hun besøgte X4 i Amsterdam, idet det er svært at svare på, idet hun alene var i Amsterdam for at besøge X4. Der er dog blevet handlet med stoffer mere end en gang, hvor hun overværede møder, hvor der blev aftalt køb og salg af ecstasy-tabletter. Nogen af de personer, der besøgte X4, var nogle spookie-typer, som var hollændere, men det var også de amerikanske venner, der deltog i møderne. Hun hørte intet om, hvordan de enkelte køb og salg blev finansieret. Det var de personer fra USA, der skulle have ecstasy-tabletterne med tilbage til USA, og hun tror nok, at det fandt sted under 2 af de besøg hun aflagde hos X4 i Amsterdam. Hun kan ikke huske navnene på de personer, der fungerede som kurerere, men der var hovedsaglig tale om piger fra Miami, piger som X4 blandt andet kendte fra stripkubber. Hun hørte, at stofferne skulle smugles, ved at stofferne blev sat tæt fast til kroppen, men hun har ikke selv set, hvordan det foregik eller deltaget i det. Sigtedes veninde X5 har ikke smuglet nogen stoffer, men det er rigtigt, at X5 har været med i Amsterdam. Hun har ikke tilbudt X5 penge for at smugle stoffer, det må være andre, der har gjort det. X5 kom til at lære X4 at kende gennem hende, men hun ved ikke, hvordan hun er kommet til at smugle stoffer til USA. X5 har boet i sigtades lejlighed i Miami, og her har hun mødt X4, men det er ikke sigtede, der har overtalt X5 til at fungere som kurer. Sigtede har heller ikke på noget tidspunkt tapet stoffer fast på kroppen af nogen personer, ligesom hun ikke har modtaget nogen ecstasy-tabletter i den lejlighed i Miami, som X4 havde stillet til rådighed for hende.

Hun kender **X6**, idet han var en af **X4's** venner. Hun ved også, at **X6** hjalp **X4** en hel del, og hun tror også, at **X6** havde nøgle til hendes lejlighed i Miami. Hun ved ikke, om **X6** deltog i indsmuglingen af stoffer, men **X6** hjalp ofte **X4**.

Sigtede har heller ikke på noget tidspunkt haft nogen stoffer i sin bil ved bopælen i USA, ligesom hun ikke på noget tidspunkt har smuglet kontante beløb for **X4**.

På forsvarerens forespørgsel forklarede sigtede, at hun ikke fik meget at vide af **X4** og det var først, da hun besøgte **X4** i Amsterdam, at hun fik opfattelsen af, at der var tale om køb og salg af ecstasy-tabletter. Hun bekræftede, at hun blev kontaktet af en FBI-agent i år 2001, idet hun mødte agenten på posthuset, og de aftalte et møde. FBI spurgte hende efterfølgende om hun ville hjælpe dem med oplysninger om nogle navne, og hun svarede på nogle spørgsmål, som hun videregav til FBI. Episoden med agenten fandt sted i USA ca. 2½ år efter, at hun ophørte kæresteforholdet til **X4**, der blev afsluttet i 1998. Hun hørte ikke noget fra FBI efter hun havde besvaret de pågældende spørgsmål, og hun var repræsenteret af en advokat i USA, der heller ikke har hørt noget. Hun fastholder, at hun ikke har medvirket til fastspænding af ecstasy-tabletter på kroppen af nogen personer, men hun bekræfter, at **X4** på et tidspunkt bad hende om at købe noget tøj til en pige.

Da der var tale om køb af tøj til en pige, fandt **X4**, at det var mest smart, hvis hun gjorde det sammen med pigen. Der blev ikke talt om til hvilket for mål tøjet skulle købes, og hun kan ikke i dag huske, hvornår købet fandt sted, men det var et sted i Holland, og hun gik ud fra, at den pågældende pige skulle medvirke til at smugle stoffer. Hun fik **X4's** kreditkort og skulle alene betale for tøjet. Hvis hun ikke gjorde, hvad **X4** bad hende om, så ville han slå hende, ligesom han truede hende.

På anklagerens forespørgsel forklarede sigtede, at hun blev bedt om at købe noget tøj til den pågældende pige, og hun gik ud fra, at tøjet skulle købes for at pigen kunne se pæn ud og ikke ligne en bums og derved vække for megen opmærksomhed. Hun gik samtidig ud fra, at tøjet skulle bruges i forbindelse med, at den pågældende pige skulle bruges til indsmugling af stoffer.

Hun deltog alene i et møde med FBI med henblik på at medvirke til opklaringen af sagen, og hun har ikke på noget tidspunkt været til en egentlig afhøring hos politiet i USA. Hun kan ikke i dag huske om hun overfor FBI stillede betingelser vedrørende hendes eventuelle medvirken til opklaringen af sagen.

Lejligheden i Miami blev sagt op, og det var **X4**, der besluttede dette, idet hun ikke benyttede lejligheden mere. **X4** opholdt sig på dette tidspunkt mest i Italien eller i Holland.

Hun havde således planlagt at rejse tilbage til Danmark af hensyn til sin datter, der er 8 år gammel. Sigtedes far bor fortsat i USA, men hun har ikke besøgt ham siden, idet de efterfølgende er blevet uvenner.

Sigtedes datters far hedder X7, der har været bosiddende i USA, men som nu bor i Israel. Der var kun tale om et meget kortvarigt forhold mellem dem.

Da hun vendte tilbage til Danmark i år 2001 bosatte hun sig først i , hvor hun fik lov til at bo i sin farmor og farfars sommerhus. Efterfølgende fik hun en lejlighed i , hvorefter hun købte en ejerlejlighed på . Udbetalingen til ejerlejligheden på fik hun i forbindelse med, at hun solgte sin bil i USA inden hun rejste hjem til Danmark. Hun solgte herefter ejerlejligheden på og i den forbindelse tjente hun 1½ mill. kroner, som hun brugte til at købe den nuværende villalejlighed i , som hun købte for 3½ mill. kroner. Hun har ikke andre aktiver her i Danmark end lejligheden og nogle pensionsopsparinger. Hun har ikke nogen konti i USA eller amerikanske kreditkort.

Hun har en onkel og en tante her i Danmark. ligesom hendes søster har boet hos hende siden maj måned 2007 og til december måned 2007. Søsteren tager vare på hendes datter.

Hun arbejder p.t. som økonomiansvarlig i X2, hvilket hun har gjort siden april måned 2005. Hun har haft fast job siden år 2001 og har haft fast bopæl siden. Hun har ikke været involveret i det omhandlede netværk. Hun ved ikke om hun vil rejse til USA frivilligt for at deltage i en retssag, idet nærværende sag kommer som et chok for hende.

Om forholdet til X4 forklarede hun, at der var tale om et rigtig fantastisk forhold, han var storcharmør, og hun hoppede lige i med begge ben, og han behandlede hende godt, og hun blev meget forelsket i ham. Forholdet ændrede sig imidlertid, mens X4 boede i Amsterdam, idet han begyndte at slå hende, ligesom han på et tidspunkt forsøgte at brække hendes fingre. X4 gemte endvidere hendes pas, og hendes smykker, idet hun boede i en rygsæk på dette tidspunkt. Han udsatte hende for både fysisk og psysisk vold, han var meget dominerende og truende overfor hende. Hun fik også af andre at vide, at han havde været voldelig overfor sin hustru.

Oplæst og vedstået.

Anklageren dokumenterede fra sagsmappen side 11 ff., udleveringsbegæringen, side 24 ff., støttebilag til erklæringen om udlevering, side 38 ff., anklageskrift fra anklagemyndigheden i Florida, side 44 ff., arrestordre fra USA, side 202, 216, nr. 4, 220-223, 233-234, 262-267, 268, 269, 271, 272, 273, 275, 281-284, 287, 314-316, diverse efterforskningsrapporter og side 450 ff., udtalelse fra Rigsadvokaten vedrørende spørgsmålet om forældelse.

Anklageren begærede anholdte varetægtsfængslet i 4 uger i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1. nr. 1 og 3, subsidiært 762. stk. 2, nr. 1.

Anklageren anførte til støtte for påstanden blandt andet, at der er tale om behandling af en begæring om udlevering af en dansk statsborger til strafforfølgning i USA, og at der er begrundet mistanke om, at sigtede er skyldig i den rejste sigtelse.

Der er endvidere mulighed for, at sigtede vil unddrage sig forfølgningen i sagen, idet hun er udrejst af USA, ligesom sigtede på fri fod vil have mulighed for at påvirke efterforskningen i sagen, navnlig ved at påvirke eventuelle vidner.

Endvidere fordrer sagens grove karakter, at der sker varetægtsfængsling.

Der er endvidere tale om organiseret kriminalitet i et meget stort omfang, og der er under ingen omstændigheder tale om en eventuel strafbar forældelse af de begåede forhold.

Forsvareren protesterede mod varetægtsfængsling og gjorde blandt andet gældende, at der ikke er tale om, at sigtede vil unddrage sig forfølgningen i sagen, idet hun alene er taget til Danmark af hensyn til sin datter, ligesom hun allerede har haft rig lejlighed til at kunne påvirke efterforskningen, såfremt det var det hun ønskede. Sigtede har haft fast bopæl i Danmark og været tilmeldt folkeregisteret lige siden hun kom til Danmark, og det kan heller udelukkes, at der er sket forældelse af de omhandlede forhold.

Endvidere er forholdene begået i Holland, hvor der er mildere straffe, lige

som sigtede ikke tidligere er straffet.

Sigtede havde lejlighed til at udtale sig.

Der blev afsagt

K e n d e l s e:

Under henvisning til sigtedes egen forklaring om, at hun i den omhandlede periode har haft et kæresteforhold til X4 at hun flere gange har besøgt X4 på et hotelværelse i Holland og her overværet flere forhandlinger om køb og salg af et væsentligt antal ecstasy-tabletter, at sigtedes veninde efter det oplyste har fungeret som kurer, at sigtede havde fået stillet en lejlighed til rådighed i Miami af X4 som hun ikke selv var i stand til at betale for, samt under henvisning til de i sagen foreliggende øvrige oplysninger herunder de adskillige efterforskningsrapporter, er der en begrundet mistanke om, at sigtede har forset sig, således som det er beskrevet i sigtelsen.

Retten finder endvidere, at det på det nuværende foreliggende grundlag må lægges til grund, at der er tale om organiseret

kriminalitet og en fortsat forbrydelse, der under hensyn til sagens karakter ikke kan antages at være strafferetlig forældet efter dansk ret.

Uanset forholdene er begået fra begyndelsen af året 1997 til midten af 1998 findes det påfaldende, at sigtede rejste til Danmark efter at være blevet kontaktet af FBI i USA i år 2001, og det kan derfor ikke udelukkes, at sigtede vil unddrage sig forfølgningen i sagen, ligesom sigtede på fri fod vil have mulighed for at påvirke efterforskningen i sagen, navnlig ved at påvirke eventuelle vidner.

Betingelserne for anvendelse af varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1. nr. 1 og 3 findes derfor opfyldt. Der findes herefter ikke grundlag for at tage stilling til anklagemyndighedens subsidære påstand.

Retten finder endvidere, at den formelle betingelse for anvendelse af varetægtsfængsel i lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005 om udlevering af lovovertrædere, §13 er opfyldt, hvorfor

b e s t e m m e s:

... " € varetægtsfængsles.

Kendelse af 25. august 2008 om udlevering af _____ €

Ved kendelse af 25. august 2008 afslog Lyngby Ret udlevering af € . Af dombogen fremgår bl.a.:

"...
Anklagemyndigheden
mod
€
..."

Nordsjællands Politi har ved brev af 30. maj 2008 indbragt sagen for retten i Lyngby i medfør af udleveringslovens §16.

Påstande:

Nordsjællands Politi har nedlagt påstand om, at Justitsministeriets beslutning om udlevering af € til retsforfølgning i USA kendes lovlig, jfr. lov nr. 833 af 25. august 2005 om udlevering af lovovertrædere § 16, stk.1.

€ har nedlagt påstand om, at Justitsministeriets afgørelse

af 28. maj 2008 er ulovlig, og at udlevering af E til retsforfølgning i USA nægtes.

I Østre landsrets kendelse af 25. april 2008, hedder det bl. a.

"Anklagemyndigheden har kærret Lyngby Rets kendelse af 27. februar 2008 (SS 3295/2007), hvor det blev bestemt, at anklagemyndigheden skal imødekomme forsvarerens anmodning af den 9. januar 2008 om foretagelse af yderligere efterforskningskridt herunder indhentelse af yderligere materiale fra de amerikanske myndigheder.

Anklagemyndigheden har påstået afvisning af anmodningen, subsidiært at denne ikke tages til følge.

E har påstået stadfæstelse.

Landsrettens begrundelse og resultat.

Anklagemyndigheden har oplyst, at E formelt er sigtet for overtrædelse af den danske straffelovs § 191, men at dette er sket af hensyn til rettens mulighed for at tage stilling til fængslingsgrundlaget i relation til kravet om dobbelt strafbarhed, Der er således - ifølge anklagemyndigheden - ingen straffesag i Danmark i relation til det, som udleveringssagen angår.

Landsretten finder det herefter uden betydning for sagens spørgsmål, at der er rejst sigtelse og sket varetægtsfængsling for overtrædelse af straffelovens §191.

Politiets nægtelse af 21. december 2007 af at indhente yderligere akter til belysning af udleveringssagen kan indbringes for retten, jf. udleveringslovens § 12, jf. retsplejelovens § 746, stk. 1.

Udlevering efter udleveringsloven kræver bl.a., at der i en fremmed stat er truffet beslutning om, at den, som søges udleveret, skal anholdes eller fængsles for den pågældende handling, jf. lovens § 3, stk. 1, at der foreligger en udleveringsanmodning, der indeholder oplysninger om tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser, og som er vedlagt udskrift af den beslutning om anholdelse eller fængsling, der danner grundlag for anmodningen, jf. § 11, og politiet at har foretaget den undersøgelse, der er nødvendig for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt, jf. §12.

Der er efter disse bestemmelser ikke krav på udlevering af samtlige akter i straffesagen i den fremmede stat.

Forsvareren har navnlig anmodet om adgang til materiale til

belysning af spørgsmålet om forældelse og spørgsmålet om, hvorvidt den amerikanske anklagemyndighed har indgået plea agreements m. v. med sagens vidner.

For så vidt angår spørgsmålet om forældelse bemærker landsretten, at dette spørgsmål er behandlet i en erklæring af 22. august 2007 fra viceanklageren ved Distriktsretten for Retskreds Syd i Florida og af Rigsadvokaten i redegørelsen af 27. november 2007. Der er - i hvert fald på sagens nuværende stade - ikke grundlag for at pålægge politiet at indhente yderligere oplysninger herom.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt den amerikanske anklagemyndighed har indgået plea agreements m.v. med sagens vidner, bemærker landsretten, at det fremgår af traktat af 22. juni 1972 om udlevering mellem Danmark og USA artikel 6, at udlevering kun skal tillades, hvis bevismaterialet ifølge lovgivningen på det sted, hvor den pågældende antræffes, er tilstrækkeligt til at begrunde bl.a., at der blev rejst tiltale mod ham, hvis den påsigtede lovovertrædelse var begået på det pågældende sted.

På denne baggrund og henset til Højesterets kendelse gengivet i UfR. 1982, side 1027, finder landsretten, at politiet bør pålægges at tilvejebringe plea agreements m.v. indgået af amerikanske myndigheder med påståede medgerningsmænd i sagen, og hvis forklaringer skal bruges som bevis i sagen mod E , således at forsvareren på et kvalificeret grundlag kan varetage sine pligter i relation til sagen. Landsretten har hermed også lagt vægt på, at E er varetægtsfængslet på 5. måned, uden at politiet har givet oplysninger om, hvornår Justitsministeriet påregner at træffe afgørelse efter udleveringsloven.

Landsretten finder ikke grundlag for at imødekomme forsvarerens begæring i videre omfang.

Thi bestemmes:

Byrettens kendelse ændres, således at politiet skal imødekomme forsvarerens begæring om indhentelse af oplysninger fra de amerikanske myndigheder om plea agreements m.v. der er indgået med de påståede medgerningsmænd, og hvis forklaringer skal bruges som bevis i sagen mod E ."

Justitsministeriets afgørelse af 28. maj 2008:

"1. Ved brev af 30. august 2007 har de amerikanske myndigheder anmodet om, at den danske statsborger E født den 12. januar 1967, udleveres til strafforfølgning i USA, hvor den pågældende er sigtet for overtrædelse af en række bestemmelser i den amerikanske straffelov i forbindelse med import, besiddelse og

videreoverdragelse af ecstasy- tabletter.

De amerikanske myndigheder har i forbindelse med anmodningen om udlevering af E fremsendt en række dokumenter, herunder en erklæring fra vicesstatsadvokat X8 om udleveringssagen, en erklæring fra Special Agent X7 om sagen, et anklageskrift fra Distriktretten for retsdistrikt syd i Florida, dateret den 26. marts 2003, en oversigt over, hvilken straf

E maksimalt kan idømmes for de enkelte forhold og en anholdelsesbeslutning fra Distriktretten for retsdistrikt syd i Florida dateret den 26. marts 2003.

Endvidere har de amerikanske myndigheder fremsendt en række efterforskningsrapporter vedrørende sagen med bl.a. udtalelser fra andre medgerningsmænd (kurerer mv.).

Af sagen fremgår det, at Distriktretten for retsdistrikt syd i Florida den 26. marts 2003 udfærdigede et anklageskrift, som bl. a. omfattede E, og at Distriktretten for retsdistrikt syd i Florida samme dag udstedte en anholdelsesbegæring "Warrent of Arrest" på E

Af det i sagen fremlagte anklageskrift fremgår det, at E er tiltalt for følgende tre forhold:

Forhold 1:

Omkring begyndelsen af januar 1995 og fortsat derefter indtil omkring oktober 2000, idet de præcise datoer ikke er anklagejuriens bekendt, i Miami-Dade Amt i Southern District i Florida og andetsteds, gjorde sig skyldige i bevidst og med fortsat at samarbejde, konspirere, slutte sig sammen og aftale med hinanden og med personer, der er kendte og ukendte af anklagejuryen, om fra et sted udenfor USA at importere et stof, der er kontrolleret efter tillæg I. (MDMA) også kendt som ecstasy, hvilket er en overtrædelse af den amerikanske straffelovs afsnit 21. paragraf 952(a) - (import af kontrollerede stoffer), jf. afsnit 21. paragraf 963 - (forsøg og sammensværgelse).

Forhold 2:

Omkring begyndelsen af januar 1995 og fortsat derefter indtil omkring oktober 2000, idet de præcise datoer ikke er Anklagejuryens bekendt i Miami-Dade Amt, i Southern District i Florida og andetsteds gjorde de tiltalte sig skyldige i bevidst og med forsæt at samarbejde, konspirere, slutte sig sammen og aftale med hinanden og med personer, der er kendte og ukendte af anklagejuryen, om besiddelse med henblik på videreoverdragelse af et stof, der er kontrolleret efter tillæg I. (MDMA) også kendt som ecstasy, hvilket er en overtrædelse af den amerikanske straffelovs afsnit 21. paragraf

841 (a)(1) - (fremstilling, udlevering, besiddelse mv. af kontrollerede stoffer), jf. afsnit 21. paragraf 846 - (forsøg og sammensværgelse).

Forhold 3:

Omkring begyndelsen af januar 1995 og fortsat derefter indtil omkring oktober 2000, idet de præcise datoer ikke er Anklagejuryen bekendt, i Miami Dade Amt, i Southern District i Florida, og andetsteds, gjorde de tiltalte sig skyldige i bevidst og overlagt at samarbejde, konspirere, slutte sig sammen og aftale med hinanden og med personer, der er kendte og ukendte af Anklagejuryen, om bevidst at transportere, transmittere, overføre og gøre forsøg på at transportere, transmittere, overføre monetære dokumenter, det vil sige De Forenede Staters valuta, fra et sted i De Forenede Stater til et sted udenfor De Forenede Stater, med viden om at sådan transport, transmission og overførelse helt eller delvist er beregnet på at skjule og sløre provenuets art, anbringelse, kilde, ejerskab og kontrol over samme provenu fra specificeret ulovlig aktivitet, det vil sige kriminel import, modtagelse, skjul, køb, salg og på anden måde beskæftigelse med et kontrolleret stof (som defineret i paragraf 102 i "Controlled Substances Act"), der er strafbart i henhold til De Forenede Staters love, og med viden om, at de monetære dokumenter, der var involveret i transporten, transmissionen og overførelsen, repræsenterede provenuet fra en form for ulovlig aktivitet, og dermed en overtrædelse af den amerikanske straffelovs afsnit 18, paragraf 1956(a)(2)(B)(i) - (hvidvaskning af monetære dokumenter), jf afsnit 18, paragraf 1956(h) - (forsøg og sammensværgelse).

Om "sammensværgelse" og "conspiracy" anføres følgende i anmodningen fra de amerikanske myndigheder (pkt. 14):

"Efter amerikansk lov er sammensværgelse ganske enkelt en aftale mellem to eller flere personer om at begå en ulovlig handling, som ville være en overtrædelse af amerikansk lov. Efter amerikansk ret er den handling at samarbejde om og aftale med en eller flere personer at begå overtrædelse af amerikansk lov en forbrydelse i sig selv. En sådan aftale behøver ikke at være formel og kan være en mundtlig aftale. En sammensværgelse anses for at være et partnerskab til kriminelle formål, hvori hvert medlem eller deltager bliver fuldmægtig eller partner for ethvert andet medlem. En person kan blive medlem af en sammensværgelse uden fuldstændig viden om alle detaljer om det ulovlige forehavende og navnene eller identiteterne på alle de andre sammensvorne. Hvis $\in$ således havde en forståelse af planens ulovlige art og med viden og vilje gik med i denne plan, er dette tilstrækkeligt til at domme hende for sammensværgelse".

Derudover fremgår det af sagen, at tiltalen mod $\in$ bl.a. vedrører de 13 konkrete forhold, som er nævnt i bilag A - nemlig: 9

forhold af indsmugling af i alt 106.000 stk. ecstasy-tabletter fra Holland til USA, 2 forhold af medvirken til indsmugling - til dels forsøg på indsmugling af et ukendt antal ecstasy-tabletter fra Holland til USA samt 2 forhold af videreoverdragelse af i alt 4.000 ecstasy-tabletter.

Af det fremsendte materiale fremgår det også, at de amerikanske myndigheder anser E for i perioden fra 1995 til 2000 at have været en af lederne i en stor international narkotikaorganisation, der bl.a. importerede ecstasy fra Europa til USA.

Endelig fremgår det af sagen, at E den 5. december 2007 blev anholdt på sin bopæl, og at hun den 6. december 2007 blev varetægtsfængslet frem til den 3. januar 2008. Fristen er senest blevet forlænget den 22. maj 2008.

I medfør af udleveringslovens § 15, stk. 1, har Nordsjællands Politi ved brev af 10. december 2007 forelagt spørgsmålet om udlevering af E for Justitsministeriet til afgørelse. Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn er ved brev af 18. januar 2008 fremkommet med en udtalelse i sagen.

Nordsjællands Politi har i den forbindelse bl.a. vedlagt retsbogsudskrift fra grundlovsforhøret den 6. december 2007, en politirapport af 12. november 2007 vedrørende E's private forhold samt en politirapport af 5. december 2007 vedrørende afhøring af E, hvoraf det bl.a. fremgår, at E nægter sig skyldig i tiltalen.

E forsvarer, advokat Michael Juul Eriksen, har ved brev af 9. januar 2008 gjort gældende, at udlevering ikke bør ske i lyset af sagens bevismæssige grundlag.

2.1. Det bemærkes indledningsvist, at spørgsmålet om, hvorvidt der efter dansk ret kan ske udlevering af E til USA afgøres efter udleveringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005 med senere ændringer, og ikke Traktaten af 22. juni 1972 om udlevering mellem Danmark og USA.

Det er endvidere Justitsministeriets opfattelse, at de amerikanske myndigheder har fremlagt tilstrækkelige oplysninger til, at der kan træffes afgørelse om udlevering. De amerikanske myndigheder har således tilvejebragt oplysninger om tid og sted for den straffbare handling, som E er sigtet for, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser, jf. udleveringslovens § 11, stk. 1. De dokumenter, der er fremsendt af de amerikanske myndigheder, indebærer endvidere, at betingelsen efter udleveringslovens § 11, stk. 2, er opfyldt.

2.2 På baggrund af det modtagne materiale lægger Justitsministeriet til grund, at $\in$ af de amerikanske myndigheder er tiltalt og begæres udleveret for i alt tre forhold, der omfatter overtrædelse af følgende regler i den amerikanske straffelov:

afsnit 21, § 952(a) - (import af kontrollerede stoffer), jf. § 963 - (forsøg og sammensværgelse),

afsnit 21, § 841 (a)(i), - (fremstilling, udlevering, besiddelse mv. af kontrollerede stoffer og straffen herfor), jf. § 846 (forsøg og sammensværgelse), og

afsnit 18, § 1956(a)(2)(B)(i) - (hvidvaskning af monetære dokumenter), jf. § 1956(h) - (forsøg og sammensværgelse).

Efter en gennemgang af sagens materiale finder Justitsministeriet, at betingelserne for udlevering efter udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1, er opfyldt for så vidt angår visse dele af anklageskriftets forhold 1 og 2, nemlig de 13 konkrete forhold, som er nærmere beskrevet i vedlagte bilag A. De nævnte 13 forhold omfatter overtrædelse af den amerikanske straffelovs:

afsnit 21, § 952(a) - (import af kontrollerede stoffer), jf. § 963 - (forsøg og sammensværgelse), og

afsnit 21, § 841 (a)(1) - (fremstilling, udlevering, besiddelse mv. af kontrollerede stoffer og straffen herfor), jf. § 846 (forsøg og sammensværgelse).

Justitsministeriet har fundet, at de nævnte 13 forhold, som $\in$ bl.a. er tiltalt for at have begået, er strafbare efter lov om euforiserende stoffer og er af en sådan karakter, at de tillige må anses for omfattet af straffelovens § 191, hvorefter strafferammen er fængsel indtil i 10 år, og straffen kan stige til fængsel i 16 år, hvis overdragelsen angår en betydelig mængde særlig farligt eller skadeligt stof, eller overdragelsen i øvrigt har haft en særlig farlig karakter. Der er således tale om en handling, som efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år, jf. udleveringslovens § 2, stk. 1, nr. 1.

Da $\in$ er sigtet for en særdeles alvorlig forbrydelse, har Justitsministeriet endvidere fundet, at særlige hensyn til retshåndhævelsen taler for udlevering af $\in$ til strafforfølgning i USA, jf. udleveringslovens § 2, stk. 2. Det har herudover indgået i Justitsministeriets vurdering, at det vil være forbundet med store vanskeligheder at gennemføre en straffesag mod

E i Danmark.

Justitsministeriet har desuden fundet, at udlevering til strafforfølgning for disse forhold ikke bør nægtes efter bestemmelserne i udleveringslovens § 3, stk. 4, eller §§ 4-9.

Særligt i forhold til udleveringslovens § 3, stk. 4, bemærkes, at det af denne bestemmelse følger, at hvis det på grund af særlige omstændigheder må antages, at sigtelsen vedrørende en handling, for hvilken der søges udlevering, savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag, må udlevering for handlingen ikke finde sted.

I bemærkninger til den nævnte bestemmelse (Folketingstidende 1966/67, 2. samling, Tillæg A, spalte 2546) er bl.a. anført følgende:

“Den omstændighed, at den, som søges udleveret, over for danske myndigheder nægter sig skyldig, vil således isoleret betraget ikke berettige danske myndigheder til at stille krav om tilvejebringelse af (yderligere) bevismateriale. Hvis den pågældende derimod til støtte for sin påstand kan henvise til særlige omstændigheder, hvorefter der foreligger rimelig tvivl om hans skyld, vil der kunne fremsættes begæring om tilvejebringelse af bevismateriale til sandsynliggørelse af skylden, og hvis dette materiale ikke tilvejebringes, eller hvis det findes utilstrækkeligt, vil anmodningen om udlevering kunne afslås.”

Justitsministeriet har ud fra det foreliggende materiale, herunder navnlig begæringen fra den amerikanske anklagemyndighed, ikke fundet grundlag for at stille krav om tilvejebringelse af yderligere bevismateriale i sagen, og ministeriet finder således, at der i sagen ikke foreligger sådanne særlige omstændigheder, som indebærer, at der er grundlag for af afslå udleveringsbegæringen under henvisning til, at sigtelsen savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag. Som det fremgår, kan det forhold, at E nægter sig skyldig i sigtelsen, ikke i sig selv begrunde afslag på udleveringsbegæringen. Det forhold, at der efter det oplyste i den amerikanske retssag mod E vil indgå vidneudtalelser fra personer, der har indgået såkaldte “plea agreements” med de amerikanske myndigheder, indebærer heller ikke, at der efter Justitsministeriets opfattelse foreligger særlige omstændigheder, som nævnt i udleveringslovens § 3, stk. 4.

Det bemærkes endvidere, at Justitsministeriet efter en samlet vurdering, herunder i lyset af, at de amerikanske myndigheder har bekræftet at ville overholde nedenstående vilkår, ikke har fundet at burde nægte udlevering under henvisning til, at en udlevering vil være uforenelig med humanitære hensyn, jf. udleveringslovens § 7. Det har i den forbindelse indgået i Justitsministeriets vurdering, at der er tale om meget alvorlig grænseoverskridende narkoti-

kakriminalitet.

Justitsministeriet har ikke fundet, at de nævnte 13 forhold er forældet efter dansk ret, jf. udleveringslovens § 9.

Idet betingelserne for udlevering således findes opfyldt, bestemmer Justitsministeriet hermed i medfør af udleveringslovens § 15, stk. 2, at E skal udleveres til de amerikanske myndigheder til strafforfølgning for overtrædelse af de i bilag A nævnte forhold.

2.3. Justitsministeriet finder derimod ikke, at betingelserne i udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1, (kravet om dobbelt strafbarhed) for udlevering til strafforfølgning for de lovovertrædelser beskrevet i forhold 1- 3, der omfatter forhold begået, før E indtrådte i organisationen i begyndelsen af 1997, forhold, der er begået efter E's udtræden af organisationen medio 1998 samt forhold der vedrører "conspiracy" og hvidvaskning af penge, er opfyldt.

De amerikanske myndigheder vil således ikke kunne strafforfølge E for handlinger nævnt ovenfor i forhold 1-3 udover de forhold, der er nævnt i bilag A.

2.4. Udlevering til strafforfølgning for overtrædelse af de omhandlede forhold sker på følgende vilkår, jf. bl.a. udleveringslovens § 10:

1) E må ikke drages til ansvar i USA eller udleveres videre til tredjeland for nogen anden strafbar handling begået før udleveringen end den, hun er udleveret for, medmindre

a) Justitsministeriet tillader det efter udleveringsloven § 20,

b) hun uanset, at hun i 45 dage uhindret har kunnet forlade USA, har undladt dette, eller

c) hun efter at have forladt USA frivilligt er vendt tilbage.

2) E må ikke uden Justitsministeriets tilladelse underkastes strafforfølgning ved en særdomstol (det vil sige en domstol med dømmende magt, der nedsættes alene med det formål at behandle sagen mod E),

3) Dødsstraf må ikke fuldbyrdes for den pågældende handling.

4) E skal hurtigst muligt og senest 6 måneder efter endelig dom overføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en

eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning. En fravigelse af denne tidsramme kan kun accepteres, hvis det er nødvendigt på grund af forhold, der beror på det amerikanske retssystem (f.eks. høringsproceduren i forbindelse med samtykke til overførelse) eller på grund af nødvendige procedurer, der skal foretages af de amerikanske immigrationsmyndigheder, hvis E modsætter sig at opgive sin permanente amerikanske opholdstilladelse. Fuldbyrdselsen i Danmark skal ske efter princippet om omsætning af retsfølgen, jf. artikel 11, i Den Europæiske Konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte.

5) Straffesagen mod E skal fremmes med størst mulig hurtighed.

6) Det tidsrum, som E har været frihedsberøvet her i landet, fratrækkes i en eventuel frihedsstraf, som hun måtte blive idømt i USA.

De amerikanske myndigheder har ved brev af 21. marts 2008 og 14. maj 2008 bekræftet, at de ovennævnte vilkår vil blive overholdt.

..."

I bilag A til afgørelsen hedder det:

"Der vil i USA kunne rejses tiltale mod E for overtrædelse af den amerikanske straffelovs afsnit 21, paragraf 952(a), jf. til dels afsnit 21, paragraf 963, og afsnit 21, paragraf 841(a)(1).jf. til dels afsnit 21, paragraf 846, ved i tiden fra begyndelsen af 1997 til medio 1998 i USA at have deltaget i en kriminel organisation, der forestod omfattende organiseret indsmugling af ecstasy-tabletter til USA og salg/videreoverdragelse af ecstasy-tabletter i USA, idet tiltalte skabte kontakt til kurerer, arrangerede møder med disse i Holland, hvor hun instruerede kurererne og fastsatte tabletterne på kroppen af kurererne, hvorefter sigtede modtog tabletterne på sin bopæl i Miami i USA med henblik på viderefordeling, idet hun i 9 tilfælde har medvirket til indsmugling af i alt 106.000 ecstasy-tabletter fordelt på 11 personer (forhold A-G, forhold J og forhold K), ligesom hun i 1 tilfælde har medvirket til indsmugling af et ukendt antal ecstasy-tabletter (forhold H) og i 1 tilfælde har medvirket til forsøg på indsmugling af en ukendt mængde ecstasy-tabletter (forhold L), samt i 2 tilfælde har videreoverdraget 4.000 ecstasy-tabletter (forhold I og forhold M).

A.

E foranledigede den 11. juni 1997, at hendes veninde X5 indsmuglede 5.000 ecstasy-tabletter til USA fra Holland. Tabletterne var fastklæbet på kroppen af X5 . E var

til stede i Holland. da tabletterne blev fastspændt, og kureren tog til
 E lejlighed i Miami med tabletterne.

B.
 E foranledigede i juli 1997, at X10
 indsmuglede 10.000 ecstasy-tabletter til USA fra Holland. E
 X10 hjalp i Holland med at spænde tabletterne fast på kroppen af E
 E Tabletterne blev leveret på E
 bopæl i Miami.

C.
 E overværede i oktober 1997 i Holland, at der blev
 fastspændt 10.000 ecstasy-tabletter på X10 med henblik på
 indsmugling til USA.

D.
 E mødtes i oktober 1997 i Holland med en ny kurer.
 X11, hvor kureren fik fastspændt 10.000 ecstasy-tabletter
 på kroppen. Tabletterne blev leveret på E bopæl i
 Miami.

E.
 E mødtes i november 1997 i Holland med en ny kurer.
 X12, hvor E fastspændte 10.000 ecstasy-
 tabletter på kurerens krop med henblik på indsmugling til USA.

F.
 E mødtes i november 1997 med kurererne X13 og
 X14 i Holland, hvor de hver fik fastspændt 10.000
 ecstasy-tabletter på kroppen. Tabletterne blev leveret på E'S
 bopæl i Miami.

G.
 E mødtes nogle dage senere (november 1997) på ny med
 X10 og X15 i Holland, hvor de hver fik fastspændt
 10.000 ecstasy-tabletter på kroppen. Begge bliver anholdt i
 lufthavnen ved indrejsen til Miami med ovennævnte tabletter.

H.
 E mødtes i december 1997 på ny med X13 i Holland,
 hvor hun får fastspændt ecstasy-tabletter på kroppen med henblik på
 indsmugling i USA. Tabletterne blev leveret på E'S bopæl
 i Miami. Mængden af tabletter er uoplyst.

I.
 E mødtes i slutningen af 1997 i sin lejlighed i Miami med
 narkohandleren X16. E overdrog i den
 forbindelse 2.000 ecstasy-tabletter til den pågældende.

J.

E mødtes i januar 1998 med X13 i Holland, hvor X13 fik fastspændt ca. 11.000 ecstasy-tabletter på kroppen, som hun forsøgte at indsmugle til USA, hvilket dog mislykkedes, da hun blev anholdt i forbindelse med indrejsen til USA.

K.

E modtog i februar 1998 kureren X14 i sin lejlighed i Miami og i den forbindelse overtog E de 10.000 ecstasy-tabletter, som X14 havde indsmuglet fra Holland.

L.

E fastspændte den 16. marts 1998 i Holland en ukendt mængde ecstasy-tabletter på kureren X14, der i forbindelse med udrejsen til USA via Belgien opgav indsmuglingen til USA af tabletterne, idet de belgiske myndigheder i lufthavnen viste interesse for kureren.

M.

E overdrog/udleverede fra begyndelsen til midten af 1998 fra hendes lejlighed i Miami 2.000 ecstasy-tabletter til narkohandler X17."

Forklaringer:

E har nægtet sig skyldig og har afgivet forklaring.

Den 16. august forklarede E bl.a., at hun er født i Danmark og boede her de første 18 år, hvorpå familien tog til USA.

Hun har en datter, der nu er 9 år gammel. Datteren var 2 år gammel, da hun tog tilbage til Danmark. Datteren går i skole og er integreret. Barnets far bor i Israel, og barnet har kun meget ringe kontakt med denne. Der er kommunikationsvanskeligheder, idet der skal tales engelsk. Såfremt hun bliver udsendt til USA, frygter hun, at faderen vil tage datteren til sig. Videre frygter hun adskillelsen mellem mor og barn.

Da hun kom her til landet, fik hun kort efter fast arbejde og har siden haft egen bopæl. Hun flyttede først ind i sine bedsteforældres sommerhus. Det lyder meget rigtigt, at hun blev tilmeldt folkeregistret der den 20. juli 2001. Hun har ikke ændret navn. Hun har hele tiden været tilmeldt folkeregistret.

Inden hun selv flyttede til Danmark, var hendes søster, der også havde fået barn, flyttet til Danmark. Hendes far flyttede sammen med

hende til Danmark. Det var en fælles beslutning. Faderen er senere vendt tilbage til USA.

Hun blev kontaktet af de amerikanske myndigheder og havde en advokat. Kontakten til myndighederne gik gennem advokaten. Hun skulle svare på 10 skriftlige spørgsmål. Hun mener, at det var ½ år før hun udrejste fra USA.

Foreholdt, at det først skal have været i december 2001, forklarer hun, at det pågældende foregik på e-mail. Hun har været til møde med advokaten. Hun føler sig ikke sikker på tidspunktet for besvarelsen. At hun skulle have sat som vilkår for besvarelsen, at hun ikke kom i fængsel, og at hun kunne opretholde sin amerikanske opholdstilladelse, erindrer hun ikke.

I øvrigt henvises til retsbøgerne.

Anbringender:

Nordsjællands Politi har anført:

1. At den amerikanske udleveringsbegæring opfylder kravene i udleveringslovens § 11.
2. At kravene i udleveringslovens kapitel 1, 2 og 3 i øvrigt er opfyldt, herunder særligt
  - a. at der ikke foreligger "særlige omstændigheder" som nævnt i udleveringslovens § 3, stk. 4.
  - b. at det ikke af hensyn til humanitære hensyn (altså vedr. ϵ 's alder, helbredstilstand eller andre personlige forhold) er uforeneligt med en udlevering, jfr. nærmere udleveringslovens § 7.
  - c. at det må lægges til grund, at der ikke i sagen er tale om forældelse hverken i Danmark eller USA, jfr. nærmere udleveringslovens § 9, og
  - d. at Justitsministeriets beslutning om udlevering af ϵ derfor er lovlige.
3. At traktaten af 22. juni 1972 om udlevering mellem Danmark og USA ingen relevans har for behandlingen af nærværende sag.

Forsvaret har anført:

1. at politiet ikke har foretaget den fornødne undersøgelse for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt, jf. udleveringslovens § 12, idet politiet ikke har indhentet og undersøgt det materiale, som politiet ved Østre Landsrets kendelse af 25. april

2008 er blevet pålagt at indhente til brug for vurderingen af udleveringsspørgsmålet, hvorfor betingelserne for at udlevere $\in$ ikke er opfyldt.

2. Justitsministeriet ikke har været beføjet til at træffe afgørelse på et tidspunkt, hvor det materiale, politiet af Østre Landsret er pålagt at indhente, endnu ikke er indhentet og dermed ikke har indgået i vurderingen af udleveringsspørgsmålet.

3. udlevering skal nægtes, idet de amerikanske myndigheder ikke vil fremsende det materiale, som de af det danske Justitsministerium er blevet anmodet om at fremsende.

4. Justitsministeriet har truffet afgørelsen under henvisning til en forkert hjemmel, og at afgørelsen da hviler på et urigtigt grundlag, og at der af samme årsag ikke er foretaget vurdering af de lovregler, der gælder for nærværende udleveringssag.

5. udleveringsbegæringen ikke lever op til de krav, der er fastsat i Traktat af 22. juni 1972 artikel II, hvorfor udlevering skal nægtes.

6. udleveringslovens § 3, stk. 4 og traktaten af 22. juni 1972 artikel 6 er til hinder for udlevering, hvorfor udlevering skal nægtes.

7. udleveringslovens § 9 og traktaten af 22. juni 1972 artikel 7, stk. 3 er til hinder for udlevering, idet de strafbare handlinger, $\in$ er mistænkt for, er forældede.

8. udleveringslovens § 7 og traktaten af 22. juni 1972 artikel 7, stk. 5 er til hinder for udlevering.

9. Den europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 er til hinder for udlevering.

10. de konkrete forhold i nærværende sag skal føre til, at udlevering nægtes.

Rettens bemærkninger og afgørelse:

I år 2000 blev en række personer tiltalt for handel med narkotika (ecstasy) ved Distriktsretten for retskreds syd i Florida.

Ved anklageskrift af 24. oktober 2000 fra Distriktsretten for retskreds syd i Florida, blev yderligere en person tiltalt for handel med narkotika (ecstasy).

Ved anklageskrift af 26. marts 2003 ændredes det sidstnævnte

anklageskrift til tillige at omfatte E . . . tiltaltes for i perioden 1995-2000, som en medkonspirator at have deltaget i omfattende handel med narkotika (ecstasy). I forbindelse dermed blev der udstedt arrestordre.

Der foreligger ingen oplysninger om, at E tidligere skulle være efterlyst.

Der foreligger fra amerikansk myndighed en udtalelse om, at det i anklageskriftet beskrevne ikke er forældet efter amerikansk ret.

Det danske Justitsministerium har udformet et hjælpebilag (bilag A) og i sin afgørelse begrænset tiltalen til det i dette anførte. Baggrunden for dette er, at ikke alt det i anklageskriftet anførte er strafbart efter dansk ret, jf. udleveringslovens 2 a.

Det bemærkes i denne forbindelse, at E ikke kan straffes for andet end det, der er omfattet af den danske straffelovs kapitel 4's medvirkensbegreb og således ikke for alt, som i USA er omfattet af begrebet strafbar konspiration.

Ministeriet har i sin afgørelse angivet, at de strafbare forhold, der er omfattet af ministeriets afgørelse, ligger i perioden fra den 11. juni 1997 til "fra begyndelsen af til midten af 1998". Den seneste konkrete dato, der er nævnt, er den 16. marts 1998.

Der foreligger ikke vedrørende den begrænsede tiltale, som er udarbejdet efter Østre Landsrets kendelse, en udtalelse om forældelse fra de amerikanske myndigheder.

Efter Title 18 U.S.C. § 3282, er der i USA 5-årig forældelse vedrørende forbrydelser, således at forældelsesfristen regnes fra handlingens foretagelse og indtil tiltale formelt rejses ved indlevering af anklageskrift.

Anklageskriftet er indgivet mere end 5 år efter det seneste forhold, som er beskrevet i den begrænsede tiltale.

Der har under sagen være spørgsmål, om forældelsen skulle være suspenderet som følge af, at E angiveligt skulle være flygtet fra et strafansvar.

Specialagent X har i en erklæring angivet, at E tidligt i 2001 måtte opfatte sig som sigtet og efterfølgende er flygtet. Det fremgår videre, at han havde en samtale med E , hvor han oplyste hende om, at hun stod til en længerevarende straf og havde opfordret hende til at søge advokat. Anledningen til henvendelsen var, at E skulle besvare nogle spørgsmål

skriftligt. Agenten har angivet, at det var en betingelse fra E's side for at besvare spørgsmål. at hun ikke blev straffet og udvist til Danmark.

Den ønskede skriftlige besvarelse blev i december 2001 formidlet til myndighederne af E amerikanske advokat.

Der er ikke vedrørende dette spørgsmål fremlagt andre bilag.

Der foreligger ikke oplysninger om, at de amerikanske myndigheder, før anklageskriftet blev udarbejdet, har forsøgt at henvende sig til E eller dennes amerikanske advokat.

E er opvokset i Danmark. Hendes søster var rejst tilbage til Danmark. E havde i USA herefter ikke længere kontakt til nære familiemedlemmer.

Retten finder det ikke under de foreliggende omstændigheder for godtgjort, at E, der er enlig mor, ved en tilbagevenden sammen med sin far til Danmark i sommeren 2001, kan anses for at være flygtet fra USA.

Det kan ikke afvises, således som den er oplyst for retten i Lyngby, at sagen er forældet efter amerikansk ret.

Udlevering af E kan derfor ikke finde sted, jf princippet i udleveringslovens § 3, stk. 4.

***

Videre bemærkes:

Først ved udleveringslovens ikrafttræden den 6. juli 2002, blev der skabt hjemmel til at udvise danske statsborgere til strafforfølgning uden for Norden.

Der var således ikke på tidspunktet for de strafbare handlinger mulighed for at få udleveret E til strafforfølgning i USA.

E og hendes datter, der er født i 1999, bosatte sig i sommeren 2001 i Danmark. E har stedse været tilmeldt folkeregisteret og haft fast arbejde.

Det fremgår af en amerikansk efterforskningsrapport af 6. juli 2006, at det amerikanske politi telefonisk den 3. oktober 2005 fik oplyst E's adresse og på ny i 2006. Det fremgår videre, at de amerikanske myndigheder var i den retsvildfarelse, at udlevering ikke

var mulig.

Den 23. august 2007 udarbejdede det amerikanske justitsministerium en anmodning om udlevering af E

Der var da forløbet næsten 10 år fra det tidspunkt, hvor det sidste kriminelle forhold angives begået, og 4 1/2 år efter at anklageskriftet forelå.

E har forklaret, at hun i slutningen af 1997 indledte et forhold til den i sagskomplekset anførte X4, som hun antog var frasepareret og handlede med antikviteter. Oplysninger, som det senere gik op for hende, var forkerte. Videre at hun i 1998 blev klar over, at X4 beskæftigede sig med handel med ecstasy og i den forbindelse bl. a. benyttede piger fra striptease klubber som kurerer. E's forhold til X4 ophørte i 1998.

I det fra USA modtagne sagsmateriale indgår anklageskrifter og en arrestordre. Som dokumentation for tiltalens rigtighed er vedlagt en beediget erklæring afgivet af specialagent X9. Det pågældende dokument svarer i al væsentlighed til en dansk resumepolitirapport, om end erklæringen er mere omfangsrig. Erklæringen indeholder anklagemyndighedens opfattelse af sagen samt referater af forklaringer.

Der foreligger i det modtagne materiale ikke oplysninger om påtænkt bevisførelse, retsbogsudskrifter eller domme, der allerede er afsagt i sagskomplekset.

Justitsministeriet har i sin afgørelse anført, at det i Danmark vil være forbundet med store vanskeligheder at gennemføre en straffesag mod

E

Retten tiltræder, at E med rette har været mistænkt for narkotikakriminalitet.

På grund af det lange tidsrum, der er gået, må det vurderes ikke blot i Danmark, men tillige i USA at være vanskeligt at føre en række af vidnerne.

I Østre landsrets upåkærrede kendelse af 16. maj 2008 hedder det: "Politiet skal imødekomme forsvarerens begæring om indhentelse af oplysninger fra de amerikanske myndigheder om plea agreements m. v., der er indgået med de påståede medgerningsmænd, og hvis forklaringer skal bruges som bevis i sagen mod E."

Det bemærkes, at Justitsministeriet først fremsatte anmodningen til

de amerikanske myndigheder samtidig med sin afgørelse om udlevering af E

De amerikanske myndigheder har afslået anmodningen under henvisning til fortrolighed og oplyst, at E kommende amerikanske forsvarer vil få adgang til aftalerne.

Højesteret har i sin dom, Ugeskrift for Retsvæsen 1982 side 102, afvist brug af et vidne, der havde indgået plea agreement.

Af traktat af 22. juni 1972 om udlevering mellem Danmark og USA artikel 6, fremgår bl.a.: "Udlevering skal kun tillades, hvis bevismaterialet ifølge lovgivningen på det sted, hvor den pågældende antræffes, er tilstrækkeligt til at begrunde, at der blev rejst tiltale mod ham, hvis den påsigtede lovovertrædelse var begået det pågældende sted."

Retten finder ikke holdepunkt for at antage, at det anførte er fraveget ved vedtagelsen af udleveringsloven.

Det fremgår, at 25 personer, der er dømt i sagskomplekset, har afgivet tilståelser. Den 10. oktober 2006 afventede en at få sin sag for retten. 2 afventede udlevering, mens 2 var flygtet.

Henset til at sagerne næsten alle er afgjort på basis af tilståelser, må det antages, at stort set alle domfældte har indgået plea agreements.

En lang række af personerne i sagskomplekset er udvist og således udrejst af USA.

Således som sagen er forelagt retten, findes den at savne tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag, hvorfor tillige udleveringslovens § 3, stk. 4. jf. traktat af 22. juni 1972 artikel 6, er til hinder for udlevering.

***

Yderligere bemærkes:

E har i en periode indtil 1998 haft et forhold til en af hovedmændene.

E har, således som sagen er oplyst, siden sin tilbagevenden her til landet levet et helt almindeligt liv med arbejde, barn og bolig langt fra et miljø, svarende til det, som X4 levede i.

Der er nu gået 10 år siden det pågældende miljøskift.

Der er i tilfælde af udlevering ingen oplysninger om, hvornår de amerikanske domstole kan forventes at afsige dom i sagen. Til denne uvisse periode må i tilfælde af domfældelse tillægges det halve år, Justitsministeriet til lader til overførsel til dansk fængsel.

I den periode, E måtte komme til at opholde sig i fængsel i USA, må personlig kontakt til datteren anses som umulig. Dette er i modsætning til nu, hvor hun er varetægtsfængslet.

Af forarbejderne til udleveringslovens § 7, (Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2548-2549) fremgår, at "Ved afgørelsen af, om udlevering ville være uforeneligt med humanitære hensyn, må de særlige forhold, der taler imod udlevering, afvejes imod den interesse, som den fremmede stat, navnlig under hensyn til lovovertrædelsens beskaffenhed og den tid, der er forløbet siden handlingens foretagelse, har i udleveringen."

Efter en samlet vurdering og med særlig vægt på E og hendes barns tarv, den sene sagsbehandling og E's ændrede livsforhold, finder retten, at en udlevering af E til USA vil være uforenelig med humanitære hensyn.

Udleveringslovens § 7, er derfor tillige til hinder for udlevering.

...

Der findes ikke anledning til at tage stilling til forsvarrets resterende indsigelser mod udlevering.

Thi bestemmes.

Justitsministeriets beslutning af 28. maj 2008 om udlevering af E til strafforfølgning i USA ophæves.
..."

Østre Landsrets kendelse af 2. juli 2009 om udlevering

Anklagemyndigheden kærede Lyngby Rets kendelse af 25. august 2008 til Østre Landsret, og den 2. juli 2009 godkendte landsretten Justitsministeriets beslutning af 28. maj 2008 om udlevering af E til strafforfølgning i USA. Det hedder i kendelsen bl.a.:

"...

Ved Lyngby Rets kendelse af 25. august 2008 (SS 3295/2007) blev det bestemt, at Justitsministeriets beslutning af 28. maj 2008 om

udlevering af E til strafforfølging i USA skulle ophæves.

Anklagemyndigheden har kæret kendelsen med påstand om, at Justitsministeriets beslutning kendes lovlig.

E har påstået stadfæstelse.

Kæremålet har været mundtligt forhandlet.

Supplerende sagsfremstilling

Ved Lyngby Rets kendelse af 25. august 2008 blev det bestemt, at E der havde været frihedsberøvet fra den 5. december 2007, skulle løslades.

I brev af 26. november 2008 har det amerikanske justitsministerium til Justitsministeriet afgivet en supplerende udtalelse om forældelse efter amerikansk ret vedrørende de forhold, som E er tiltalt for. I udtalelsen hedder det i dansk oversættelse blandt andet:

"3. Den amerikanske forældelsesfrist på fem år suspenderes medens en person er flygtet fra retsforfølgelse.

...

Det er i § 3290 i Afsnit 18 i Den Forbundsstatslige Lovsamling (USC) bestemt, at: "Der gælder ingen forældelse for en person, der undviger strafforfølging". Denne bestemmelse er beregnet på at hindre, at en person slipper fri for straf ved at skjule sig, indtil den korte forældelsesfrist i amerikansk ret udløber. Efter gældende retsprincipper er én, der undviger retsforfølgning, en person, der "... bringer sig uden for retsområdet med den hensigt at undgå at blive bragt for retten for en konkret lovovertrædelse ... uanset om retsforfølgningen rent faktisk er begyndt eller ej." ...

I denne sag er E flygtet for at undgå retsforfølgning. De omstændigheder, der godtgør dette, er følgende: Den 24. januar 2001 meddelte specialagent X⁷ fra DEA (narkotikapolitiet) E, at hun var genstand for efterforskning i en narkotikasag. Hun tog en advokat, og Vicesstatsadvokat X¹⁸ sendte hende et brev via hendes advokat. Den 25. januar 2001 blev der aftalt et møde mellem specialagent X⁷; anklageren X¹⁸; E og hendes advokat, og hun fik at vide, at hun på grund af sin medvirken efter al sandsynlighed ville få en fængselsstraf, og straffens længde ville i høj grad afhænge af, hvor meget hun samarbejdede. Ifølge hendes egen indrømmelse i den danske udleveringssag forlod E nogle måneder senere USA og rejste til Danmark og flyttede ind i sine bedsteforældres sommerhus og anmeldte den adresse til folkeregisteret den 20. juli 2001. Den 5. november 2001 mødtes Vicesstatsadvokat X¹⁸ igen med E's

advokat for at drøfte de vilkår, hvorpå E måske ville samarbejde ved efterforskningen af hendes medskyldige. E var ikke til stede ved dette møde, men de amerikanske myndigheder var endnu ikke klar over, at hun allerede havde forladt landet. Den 13. november, 3. december og 6. december 2001 havde X18 en brevveksling med E gennem hendes advokat. Det var først i 2002, at de amerikanske myndigheder blev klar over, at E ikke længere var bosiddende i De Forenede Stater. Hun er aldrig vendt tilbage.

På grund af sine møder med amerikansk politi og den omfattende korrespondance med anklageren var E udmærket klar over, at hun var under efterforskning.

Den omstændighed, at hun [da hun] i nær forbindelse med, at hun blev gjort opmærksom på, at hun ville blive tiltalt og idømt fængsel, forlod USA permanent – selvom hun havde boet der i omtrent 16 år og officielt havde fået permanent opholdstilladelse – er et klart indicium på, at hun forsætligt er flygtet fra retsforfølgning. Efter amerikansk ret blev forældelsen suspenderet fra det tidspunkt og frem til den dag, hvor hun blev tiltalt. Som følge heraf er straffesagen ikke forældet, selvom man måtte beregne forældelsesfristen på fem år som gældende for de lovovertrædelser, der opfyldte kravet om dobbelt strafbarhed (der, som vi har anført ovenfor, ikke er det afgørende kriterium efter Artikel 7 stk. 3 i Udliveringsaftalen), idet E flygtede fra retsforfølgning i sommeren 2001 omkring fire år efter juni 1997, hvor den første af de pågældende lovovertrædelser blev begået. Hun forblev flygtet, [indtil] efter at tiltalen var rejst, og i denne tid var forældelsesfristen på fem år løbende suspenderet.

4. Konklusion

Vi håber, dette brev er et fyldestgørende svar på Deres spørgsmål. Som De kan se af redegørelsen ovenfor, mener vi, at den af Byretten i Lyngby truffne afgørelse er ukorrekt i sin anvendelse af forældelsesbestemmelserne i Udliveringsaftalen og i amerikansk ret. ...”

Vedrørende dansk anmodning om oplysning om ”plea agreements” indgået med medgerningsmænd, der skal afgive vidneforklaringer i sagen mod E, har det amerikanske justitsministerium i brev ligeledes dateret 26. november 2008 til Justitsministeriet i dansk oversættelse blandt andet udtalt:

”... Umiddelbart er vi yderst bekymrede for, om anmodninger om bestemte beviser såsom disse tilståelsesaftaler vil kunne skabe væsentlige vanskeligheder for den internationale udleveringsproces. Hvis den danske ret søger at få adgang til tilståelsesaftalerne for at undersøge, hvilke motiver vidnerne mod E måtte have haft, vil det udgøre en undersøgelse af et enkelt bevis isoleret uden at lægge vægt på andre af de beviser, der er indsamlet under efterforskningen, og som kunne anvendes til at vurdere

vidnernes troværdighed. Den eneste måde at sikre en nøjagtig undersøgelse på ville være en gennemgang af hele den anmodende stats efterforskning. Dette vil imidlertid ændre udleveringssagen til i det væsentlige at være en domsforhandling efter [om] hele sagens indhold. Efter vor opfattelse er dette ikke, hvad man forestillede sig ved forhandlingerne om Udleveringsaftalen mellem De Forenede Stater og Danmark, og det er heller ikke en praktisk fremgangsmåde, der vil fungere, eftersom den internationale udleveringsproces ikke er vel rustet til at gå i gang med et så betydeligt oversættelsesarbejde og en så omfattende analyse af et andet lands strafferetlige efterforskning og retsforfølgning. Vi føler stærkt, at forhold af denne art bedst undersøges inden for en domsforhandling i den anmodende stat efter udlevering.

...

Vi er stadig bekymrede for, at hun [E] i sidste ende kunne få oplysninger fra sin advokat, der kunne afsløre identiteten af de personer, der har indgået tilståelsesaftaler, og med disse oplysninger kunne søge at forhindre deres fortsatte samarbejde i forbindelse med den amerikanske efterforskning og retssag. Dette er en risiko, vi er tøvende over for at løbe. Det forholder sig sådan, at tilståelsesaftalerne i denne sag, som vi skrev i vort brev af 17. juli 2008, ikke er til rådighed for forsvaret på dette trin under en forbundsstatslig straffesag i USA. Samtidig vil de aftaler med anklagemyndigheden, som er indgået af vidner, der aflægger vidnesbyrd under domsforhandlingen mod E , blive oplyst for hende ved hendes tilbagevenden til De Forenede Stater som led i forberedelserne til retssagen. Tidspunktet for oplysningen om aftalerne vil være samtidig med anklagemyndighedens foranstaltninger for at beskytte vidnernes sikkerhed. Forsvaret vil fuldt ud kunne udnytte aftalerne til brug under forsvaret mod tiltalen, herunder ved at kunne krydsforhøre vidnerne særligt indgående om disse aftaler for fuldt ud at afprøve deres troværdighed."

X16 Kommunes familiekonsulent X20 har i en udateret statusrapport vedrørende E og datteren .... blandt andet anført:

"Samlet vurdering:

Det jeg har set, både i mine samtaler med E alene og i samspillet mellem E og ...., er, at der her er tale om en velfungerende familie, som, trods mange måneders fravær fra et almindeligt hverdagsliv som familie, har formået at vende tilbage til en hverdag præget af nærhed.

E er en omsorgsfuld mor, som ved sit nærvær og tilstedeværelse giver .... de optimale opvækstbetingelser.

.... er en glad, kvik og levende pige på snart 10 år. Hendes store fritidsinteresse er heste, og hun går til rideundervisning en gang om ugen. E bakker på bedste vis op om .... store interesse.

.... og E er tæt knyttet til hinanden, og deres tætte relation er genoptaget fuldt ud, efter at E er blevet løsladt.

E og .... familienetværk er spinkelt: .... far bor ikke i Danmark, så der er kun sparsom kontakt, ligesom bedsteforældre heller ikke er en del af familiens netværk. E har således bedt om, at der etableres en aflastningsfamilie til .... med det sigte, at familienetværket på den måde udvides."

Af en udtalelse af 8. juni 2009 fra X3 A/S fremgår blandt andet, at E siden 26. januar 2009 har været ansat som regnskabsansvarlig i virksomheden, og at hun er en fagligt og socialt velanset medarbejder.

Forklaringer

E har om sine personlige forhold supplerende forklaret blandt andet, at kommunen har ydet hjælp til hende og .... til at bearbejde de problemer, som sagen og varetægtsfængslingen har medført, og at de nu har fået reetableret en god og tryk hverdag med henholdsvis arbejde og skole.

Anbringender

Anklagemyndigheden og E har gentaget deres anbringender for byretten.

...

Landsrettens begrundelse og resultat

I midten af 1980-erne flyttede E med sin familie til USA og fik senere permanent opholdstilladelse i landet. I januar 2001 fik E af de amerikanske myndigheder orientering om, at hun var genstand for efterforskning i en narkotikasag, og i juli 2001 flyttede hun tilbage til Danmark, hvor hun tilmeldte sig folkeregisteret og siden har boet med sin nu 10-årige datter. I marts 2003 rejste de amerikanske myndigheder tiltale mod E for omfattende narkotikakriminalitet og traf samtidig beslutning om hendes anholdelse.

Efter anmodning i august 2007 fra de amerikanske myndigheder har Justitsministeriet den 28. maj 2008 i medfør af udleveringsloven truffet beslutning om, at E kan udleveres til strafforfølgning i USA for så vidt angår 13 konkrete forhold opregnet i bilag A til ministeriets afgørelse. Disse forhold er alle begået i

perioden medio 1997 til medio 1998 og vedrører for 9 forholds vedkommende indsmugling af i alt 106.000 stk. ecstasy-tabletter fra Holland til USA, 2 forhold angår indsmugling henholdsvis forsøg herpå af et ukendt antal ecstasy-tabletter fra Holland til USA, og 2 forhold angår videreoverdragelse af i alt 4.000 ecstasy-tabletter i USA. Som vilkår for udleveringen har Justitsministeriet udover de i udleveringslovens § 10 nævnte vilkår blandt andet fastsat, at E hurtigst muligt og senest 6 måneder efter endelig dom skal overføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, og at fuldbyrdelsen i Danmark skal ske efter princippet om omsætning af retsfølgen, jf. artikel 11 i Den Europæiske Konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte.

Spørgsmålet om, hvorvidt der efter dansk ret kan ske udlevering af E til strafforfølgning i USA afgøres efter udleveringsloven og ikke Traktaten af 22. juni 1972 om udlevering mellem Danmark og USA.

E er tiltalt for særdeles grov narkotikakriminalitet, og det må anses for forbundet med overordentlige store vanskeligheder at gennemføre en straffesag mod E i Danmark. På denne baggrund finder landsretten, at særlige hensyn til retshåndhævelsen taler for udlevering af E til strafforfølgning i USA, jf. udleveringslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1.

Der ses ikke at foreligge særlige omstændigheder, der giver grundlag for at antage, at der ikke er bevismæssigt grundlag for sigtelserne i de 13 nævnte forhold, og den omstændighed, at de amerikanske myndigheder ikke efter anmodning har fremsendt "plea agreements" vedrørende vidner i sagen, kan ikke føre til andet resultat.

De 13 forhold findes at have en sådan ensartethed, kontinuitet og indre sammenhæng, at de kan betragtes som en fortsat forbrydelse, for hvilken forældelsesfristen først regnes fra forbrydelsens ophør, jf. straffelovens § 94, stk. 1. Da samtlige 13 forhold efter en samlet vurdering endvidere må anses for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt., der har en strafferamme på 16 år, er forældelsesfristen 15 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 4, hvorfor forholdene ikke er forældet efter dansk ret. Ifølge det amerikanske justitsministerium er forholdene heller ikke forældet efter amerikansk ret.

E's personlige forhold og den omstændighed, at de påsigtede forhold er begået for mere end 11 år siden, findes ikke at stå i et sådant misforhold til lovovertrædelsernes beskaffenhed og de amerikanske myndigheders rimelige interesse i udleveringen, at det må anses for uforeneligt med humanitære hensyn eller i strid med

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 at tillade udlevering.

Landsretten finder herefter, at Justitsministeriets beslutning om udlevering af E til strafforfølgning i USA er lovlig, og det forhold, at Justitsministeriet ikke afventede de amerikanske myndigheders svar på forespørgslen om "plea agreements", ændrer ikke herved.

Landsretten ændrer derfor byrettens kendelse, således at Justitsministeriets beslutning om udlevering til strafforfølgning i USA kendes lovlig.

T h i b e s t e m m e s :

Byrettens kendelse ændres, således at Justitsministeriets beslutning af 28. maj 2008 om udlevering af E til strafforfølgning i USA kendes lovlig.
..."

Rigsadvokatens afgørelse af 6. marts 2012

Den 6. marts 2012 afslog Rigsadvokaten E's erstatningskrav. Det hedder i afgørelsen:

"...

Ikke erstatning for frihedsberøvelse mv. i forbindelse med udleveringssag – Deres j.nr. 71903.

Jeg har nu afsluttet behandlingen af Deres krav om erstatning til E i anledning af udleveringssagen, hvor Deres klient den 4. september 2010 blev udleveret til strafforfølgning i USA.

Jeg har efter gennemgang af sagen ikke fundet, at der er grundlag for at yde Deres klient erstatning i medfør af retsplejelovens kapitel 93 a. Min begrundelse herfor følger nedenfor.

Jeg beklager meget den lange tid, der er medgået til min behandling af sagen.

1. Sagsfremstilling

Den 23. august 2007 anmodede de amerikanske myndigheder Justitsministeriet om udlevering af Deres klient til strafforfølgning i USA for overtrædelse af den amerikanske narkotikalovgivning.

På baggrund heraf anmodede Justitsministeriet den 12. oktober 2007 Nordsjællands Politi om i medfør af udleveringslovens § 12 at indlede en

Jeg skal som anført meget beklage den lange sagsbehandlingstid, der er medgået til behandling af sagen.

..."

Forklaringer

Der er under erstatningssagen afgivet forklaring af E

E har forklaret, at hun var ansat hos X2 da hun blev anholdt første gang. Hun blev anholdt i X2's kontorlokaler. Hun havde været ansat næsten 3 år, og var teamleder i en økonomiafdeling. Hun blev opsagt, da hun ikke kunne møde på arbejde. Hun havde en månedsløn på 34.150 kr.

Efter løsladelsen blev hun ansat hos X3 hvor hun skulle udarbejde regnskaber. Hun var ansat indtil der skete fængsling på ny, hvorefter hun blev opsagt.

Hun bevarede sit hus under frihedsberøvelsen. Amerikanerne klippede hendes pas i stykker, og hun måtte købe nyt pas efter hjemkomsten til Danmark. Hun skulle selv betale flybilletten hjem til Danmark. Hun mangler stadig at betale ca. 60.000 dollars til den amerikanske advokat, som hun stadig er i kontakt med. Hun kendte ikke den kvindelige advokat, førend hendes anholdelse i USA. Hun har selv afholdt udgiften i forbindelse med, at datteren besøgte hende under varetægten i USA. Hun kørte til Politi hveranden dag efter at Østre Landsret havde truffet afgørelse om løsladelse. Hun måtte sælge sin bil og anvende provenuet til dækning af udgifter i forbindelse med frihedsberøvelsen.

Hun tog hjem fra USA i 2001 og bosatte sig under eget navn. Hun havde ingen anelse om, at hun var efterlyst, da hun blev anholdt i 2007. Hendes datter var 8 år på anholdelsestidspunktet. Hun boede sammen med datteren, som gik i skole. En af erstatningssøgendes veninder flyttede ind i huset, og tog vare på datteren. Efterfølgende tog erstatningssøgendes søster sig af datteren, og til sidst kom datteren i familiepleje hos en af skolekammeraternes forældre.

I sommeren 2009 blev hun varetægtsfængslet på ny, og var varetægtsfængslet frem til udleveringen i september 2009. Datteren kom i familiepleje igen - denne gang i , hvor datteren måtte skifte skole. Det var fængselspræsten, som tog sig heraf.

Hun var under fængslingen i USA placeret på en kvindeafdeling. Hun blev ilagt håndjern, når hun skulle fra én afdeling til en anden. Hun delte celle med en anden kvinde. Hun havde tilladelse til at ringe 300 minutter om måneden, men det kostede 1 dollar i minuttet. Derudover kunne hun skrive breve. Hun fik også tilladelse til mailkorrespondance. Hendes datter kom på

besøg lige før hun blev løsladt.

Hun nægtede sig skyldig i de rejste tiltaler også under sagens behandling i USA. Der var vist nok 3 retsmøder, og der blev indkaldt til et 4. retsmøde efter løsladelsen. Hun afgav ikke forklaring indenretligt. Der blev afgivet forklaring af special agent X⁹ og hendes tidligere advokat. Forklaringerne tog afsæt i spørgsmålet om, hvorvidt hun var flygtet fra USA i 2001. Varetægsperioden var vanskelig, også fordi hun havde en datter hjemme.

Der var megen presseomtale under udleveringssagen, og hun var ikke vild hermed, men det er rigtigt, at hun selv har udgivet bogen: "Udleveret - historien om E". Hun medvirkede til udgivelsen af bogen og fortalte sin historie. Bogen blev udgivet i håbet om, at hun kunne tjene nogle penge. Hun accepterede også at deltage i TV-optræden i forbindelse med udleveringen til USA.

De amerikanske myndigheder arbejder anderledes, og det amerikanske politi spurgte, om hun kunne give oplysninger, som kunne anvendes i forhandlingsøjemed, f.eks. om hun havde kendskab til andre, som havde begået kriminalitet.

Øvrig bevisførelse under erstatningssagen

Der er under sagens hovedforhandling bl.a. dokumenteret uddrag af retsbog af 5. januar 2010 fra United States District Court, Southern District of Florida, hvor magistratsdommer Edwin Torres anbefalede, at anklagerne mod E blev afvist på grund af tidsfristnæssige årsager.

Anbringender

Erstatningssøgendes advokat og anklagemyndigheden har på rettens anmodning indleveret procedurenotat, jf. retsplejelovens § 878, stk. 2.

Erstatningssøgendes procedurenotat:

Af erstatningssøgendes procedurenotat fremgår bl.a.:

"...

Overstigt over anbringender:

Principalt:

1. Det gøres gældende, at retsplejelovens § 1018a finder anvendelse i udleveringssager. Det bemærkes, at der er enighed herom mellem parterne.
2. Det gøres gældende, i overensstemmelse med Rigsadvokatens afgørelse, at det afgørende

for, om der er objektivt ansvar efter retsplejelovens § 1018a, er, om udleveringsbetingelserne objektivt var til stede.

3. Det gøres gældende, at det er en udleveringsbetingelse, at der ikke foreligger forældelse efter amerikansk ret. Dette følger allerede af kravet om dobbeltstrafbarhed, og er endvidere forudsat i alle fortolkningsbidrag til udleveringslovens § 9.

4. Det gøres gældende, at forholdene var forældede i USA i februar måned 2003, og altså forældet da udlevering finder sted 5 år senere.

5. Det gøres gældende, at da der er objektivt ansvar, og da udleveringsbetingelserne objektivt ikke var opfyldte, er der et objektivt erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018h.

6. At E ikke har udvist nogen form for egen skyld i, at hun bliver udleveret til USA 5 år efter, at de forhold, hun udleveres på, er blevet forældede. Det bemærkes hertil, at den amerikanske domstol meget udførligt har taget stilling til, at E ikke flygtede fra USA, og at hun i øvrigt ikke var hverken sigtet eller tiltalt på tidspunktet, da hun forlod USA i 2001. Endvidere har den amerikanske domstol efter meget udførlig bevisførelse nået frem til, at den eneste, der er skyld i, at sagen er blevet forældet, er den amerikanske anklagemyndighed og politi.

E har således ingen skyld i tvivlsspørgsmålet om forældelse og ingen skyld i, at hun bliver udleveret på en forældet anklage, 5 år efter forældelse er indtrådt.

Når retten frem til, at der ikke er objektivt ansvar efter retsplejelovens § 1018h gøres det ydermere gældende, at der i forhold til perioden 5. december 2007 til 25. august 2008 er et erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018, idet E blev sigtet og varetægtsfængslet efter straffelovens § 191, jf. retsplejelovens § 762.

Subsidiært:

Gøres det gældende, at Staten har handlet ansvarspådragende i forhold til E efter retsplejelovens § 1018h.

Dette støttes hovedsagligt på følgende omstændigheder:

1. Justitsministeriet undersøger overhovedet ikke, om forholdene er forældede efter amerikansk ret, forud for man træffer afgørelse eller i forbindelse med, at man skærer tiltaleperioden ned med næsten 2 år, hvilket aktualiserer forældelsesproblematikken.

2. Justitsministeriet afventer ikke yderligere oplysninger fra USA i overensstemmelse med byrettens og Østre landsrets afgørelse herom, forud for at man træffer afgørelse om udlevering.

3. At Justitsministeriet og Nordsjællands Politi allerede før udleveringsbegæringen havde vejledt USA omkring udformningen af denne, og herefter senere selv skulle træffe afgørelse og foretage efterforskning i relation til begæringen.

Oversigt over proceduren i hovedtræk:

Først bemærkningerne vedrørende at E sigtes for overtrædelse af

straffelovens § 191 og fængsles som sigtet herfor:**Regelgrundlaget:**

Retsplejelovens § 1018a, stk. 1 og udleveringslovens § 12, sidste punktum

...

For det første:

☐ blev i grundlovsforhøret sigtet for overtrædelse af straffelovens § 191. ... Dette er også alene det, der er anført i retsmødebegæringen. Anklagemyndigheden påstod varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1 nr. 1 og nr. 3, ... Retten varetægtsfængsler efter retsplejelovens § 762, stk. 1 nr. 1 og nr. 3. Retten finder endvidere, at de formelle betingelser i udleveringslovens betingelser i § 13 om varetægtsfængsling er til stede.

= altså fængsles ☐ efter retsplejeloven på baggrund af en sigtelse i Danmark for overtrædelse af den danske straffelovs § 191

= dermed finder retsplejelovens § 1018a, stk. 1 DIREKTE anvendelse, og

der skal efter denne bestemmelse ydes erstatning for den

varetægtsfængsling, ☐ var undergivet.

Anklagemyndigheden anfører, at sigtelsen er en konkretisering af den amerikanske tiltalte af hensyn til at give retten et overblik over sagen. Det følger ikke af den danske retsplejelov, udleveringsloven eller af lovgivning i øvrigt, at en person, der anmodes udleveret til et andet land til retsforfølgning, tillige skal sigtes efter den danske straffelov. Derimod kan en sådan person varetægtsfængsles alene med henvisning til udleveringslovens regler, i dette tilfælde med henvisning til udleveringslovens § 13.

Når Nordsjællands Politi i stedet har valgt at sigte ☐ efter den danske straffelov, og når ☐ ligeledes er varetægtsfængslet på baggrund af denne sigtelse, har forsvareren naturligvis de rettigheder, der følger direkte af retsplejelovens regler i relation til en sådan sigtelse, herunder retsplejelovens § 1018a, stk. 1

Proceduren vedrørende objektivt ansvar efter § 1018h i oversigtsform:

Rigsadvokaten angiver selv, at retsplejelovens § 1018a, stk. 1 ikke kan finde anvendelse i en situation, hvor udleveringsbetingelserne er til stede, men hvor den stat, der anmoder om udlevering, efterfølgende opgiver påtale eller frifinder den pågældende. Rigsadvokaten

anfører i den forbindelse, at de danske myndigheder ikke har indflydelse på forløbet af en sag i udlandet og ikke vil have nærmere mulighed for at foretage en forudgående materiel prøvelse af selve den udenlandske straffesag.

Men det er IKKE denne situation, vi befinder os i. Sagen har aldrig været materiel prøvet i USA, fordi den faldt allerede på forældelsesspørgsmålet, som er en udleverings-betingelse!!

Med afgørelsen fra den amerikanske domstol om, at sagen var forældet, har domstolen således dermed også taget stilling til, at betingelsen for udlevering om, at sagen ikke må være forældet, ikke er opfyldt!

Således befinder vi os netop i en sådan situation, som Rigsadvokaten selv beskriver, at "*det ligger fast*", at retsplejelovens § 1018a, stk. 1 finder anvendelse i.

Rigsadvokatens bemærkning om, at de danske myndigheder ikke har indflydelse på udfaldet af straffesagen i udlandet, og ikke i forbindelse med behandlingen af en udleveringsbegæring er forudsat af at foretage en nærmere materiel prøvelse af sagen; gælder IKKE den situation, hvor sagen falder på et forældelsessynspunkt, fordi dette er en udleveringsbetingelse, som de danske myndigheder efter udleverings-loven netop SKAL foretage en prøvelse af.

Forældelse som udleveringsbetingelse:

Efter udleveringslovens § 9 kan udlevering ikke ske, hvis strafansvaret for den pågældende handling ville være forældet efter dansk ret.

Efter traktaten af 22. juni 1972 mellem Danmark og USA artikel 7, stk. 3 - må strafansvaret ikke være forældet efter lovgivningen i en af de kontraherende stater – det vil sige hverken i Danmark og i USA. At strafansvaret ikke må være forældet i hverken Danmark eller USA, behøver man dog ikke at henvise til traktaten for at fastslå, idet en handling slet ikke kan straffes i Danmark, hvis den er forældet efter amerikansk ret, jf. dobbelt strafbarhedskravet i straffelovens § 7, stk. 1 nr. 1, og i så fald ville kravet om dobbelt strafbarhed ikke være opfyldt.

Gorm Toftgaard Nielsen skriver herom i Ansvaret side 340: *Det er således ikke nok, at handlingen er omfattet af et straffebed. Øvrige betingelser, som opstilles i det pågældende land skal også være opfyldt. ... Det kræves også, at strafansvar ikke er forældet efter det fremmede lands lovgivning.*"

At der ikke må være indtrådt forældelse i USA, fremgår tillige af forarbejderne til udleveringslovens § 9 (Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2549), hvori det anføres: "*Det er klart, at udlevering heller ikke kan ske, hvis strafforfølgning er udelukket på grund af forældelse efter lovgivningen i det land, som har fremsat anmodning om udlevering*"

Det helt samme fremgår af Karnovs note 24 til udleveringslovens § 9. Der er nu i USA truffet afgørelse om, at sagen imod $\ominus$ var forældet. Således var udleveringsbetingelsen i udleveringslovens § 9 ikke opfyldt, og $\ominus$ burde derfor ikke have været udleveret.

Efter retsplejelovens § 1018a, stk. 1., jf. udleveringslovens § 12 og Rigsadvokaten egne

bemærkninger, skal der således ydes erstatning, fordi det viste sig, at udleveringsbetingelserne ikke var til stede.

Dette er et objektivt ansvar, hvorfor det ikke skal påvises, at de danske myndigheder har handlet ansvarspådragende. Der skal således ikke foretages en vurdering af, om de danske myndigheder "burde have indset, at der forelå forældelse", eller om de danske myndigheder gjorde nok for at sikre sig, at betingelsen om, at der ikke forelå forældelse, var opfyldt. Answeret er objektivt!

Rigsadvokaten synes i sin afgørelse at konstatere, at betingelserne for udlevering var til stede.

Men det var de ikke, jf. det netop anførte.

Retten i Lyngby fandt ikke at kunne afvise, at der forelå forældelse efter amerikansk ret og traf blandet andet på denne baggrund kendelse om, at udlevering ikke skulle ske.

Østre Landsret henviste kort i sin kendelse til, at forholdene "ifølge det amerikanske justitsministerium ikke er forældet efter amerikansk ret" og forholder sig ikke videre til det.

Det har imidlertid nu vist sig, at forholdene rettelig var forældet efter amerikansk ret, jf. den amerikanske domstols afgørelse.

Det er ganske givet korrekt, at de danske myndigheder ikke havde grundlag og mulighed for at foretage en så tilbundsående undersøgelse af forældelsesproblematikken, som der skete i USA, hvilket blandt andet krævede mange vidneforklaringer.

Men dette afskiller sig jo ikke fra en almindelig varetægtsituation, hvor en person bliver fængslet på begrundet mistanke på baggrund af noget rapportmateriale, blandet andet referater fra vidner. Bliver denne person senere frifundet i en materiel sag, skal han have erstatning på objektivt grundlag, også selv om den dommer, der fængsler, ikke havde mulighed for at foretage den dybdegående vurdering af sagen, der medførte den senere frifindelse.

Hvis kravet om erstatning i denne situation skulle være, at det kunne bebrejdes myndighederne eller retten, at man ikke foretog en mere dybdegående vurdering, vil man reelt ændre ansvarsområdet fra at være et objektivt ansvar til at være et culpa ansvar.

Det gøres derfor gældende, at uanset at de danske myndigheder ikke kunne foretage en mere dybdegående undersøgelse af spørgsmålet om forældelse, er dette stadig en udleveringsbetingelse. Når det så senere viser sig, at konklusionen om, at betingelsen var opfyldt, objektivt set var forkert, ligger det netop i det objektive ansvar, at man så er erstatningsansvarlig herfor.

Dette er blot et spørgsmål om, hvor man vil lægge den økonomiske risiko for, at staten viser sig ikke at have ret i sin antagelse, og svarer fuldstændigt til retsstillingen i forhold til varetægtsfængsling. Med reglerne har man fastslået, at tager staten fejl, og det viser sig, at udleveringsbetingelserne faktisk ikke er til stede objektivt set, skal den økonomiske risiko herfor ikke bæres af staten. Dette synes endvidere meget rimeligt og i tråd med, hvordan man behandler erstatninger inden for strafferetsplejen i det hele taget.

I varetægtsfængslingssituationen er Staten også erstatningsansvarlig, uanset der intet er at bebrejde den dommer, der foretager fængslingen eller de politifolk/anklager, der fremstiller den pågældende og uanset, at fængslingen opfyldte kravene til varetægts-fængsling, som forholdene så ud på tidspunktet for fængsling. Hvis det senere, under den bevisførelse, der er mulig under en hovedforhandling, viser sig, at tiltalte frifindes, eller straffesagen opgives, er Staten stadig objektivt ansvarlig for fængslingen i økonomisk henseende.

Man kan sige, at i varetægtsfængslingssituationen afhænger udfaldet af, om personen senere bliver dømt. I udleveringssituationen afhænger det ikke af, om personen bliver dømt, men konstateres det på et senere tidspunkt, at udleveringsbetingelserne objektivt set ikke var til stede, er Staten naturligvis erstatningsansvarlig herfor, idet dette netop er en direkte følge af det objektive ansvar, som anklageren er enig i, Staten har på området.

Bliver den udleverede ikke dømt og skyldes dette nogle senere omstændigheder, for eksempel bevisvurderingen af sagens beviser i staten, som man udleverer til, vil dette ikke være tilstrækkeligt til, at Staten ifalder et erstatningsansvar. Dette skyldes, at det afgørende er, om udleveringsbetingelserne var opfyldte på udleveringstids-punktet. Det er jo ikke et krav for udlevering af den pågældende, at denne rent faktisk er skyldig.

Men vedrører den senere bevisvurdering vurdering af forhold, der oprindeligt udgør en betingelse for udlevering, som for eksempel forældelse, og viser det sig her, at Den Danske Stat tog fejl i denne konstatering, og fastslået, at denne udleveringsbetingelse var til stede, er man objektivt ansvarlig for denne fejl. Dette uanset at der intet er at bebrejde Staten i forhold til, at det senere viser sig, at man havde foretaget en fejlagtig konstatering. Det følger af, at ansvaret er objektivt.

Proceduren i oversigt vedrørende culpa ansvar efter § 1018h.

Spørgsmålet om forældelse har under udleveringssagen været genstand for prøvelse, således:

I sin afgørelse af 28. maj 2008 henviser Justitsministeriet til, at forholdet ikke er forældet efter dansk ret. Justitsministeriet forholder sig slet ikke til spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger forældelse efter amerikansk ret. Dette burde man have gjort efter forsvarets opfattelse, eftersom man er ansvarlig for, at denne forudsætning er opfyldt.

Forsvaret havde endda gentagne gange gjort opmærksom på, at der foreligger forældelse, både direkte over for Justitsministeriet i brev af 9. januar 2008 og i proces-skrifter i forbindelse med 2 retsinstansers behandling af forsvareres efterforskningsbegæring. Havde Justitsministeriet vurderet forældelsesspørgsmålet efter amerikansk ret, havde de fundet ud af, at der foreligger forældelse efter amerikansk ret, jf. den amerikanske domstols afgørelse herom.

Anklagemyndigheden henviste i byretten til, at der forelå en erklæring fra de amerikanske myndigheder, der tilkendegav, at forældelse ikke er indtrådt, og så må det være sådan. Dertil skal forsvaret bemærke følgende:

af udleveringsbegæring fremsendt fra de amerikanske myndigheder fremgår side 6 under pkt. 13, at de amerikanske myndigheder mener, at retsforfølgningen ikke er forældet efter amerikansk ret. Dette er denne erklæring, anklagemyndigheden påberåbte sig i byretten.

Denne erklæring henviser dog til, at retsforfølgningen omhandler handlinger foretaget frem til år 2000, og idet forældelsesfristen er 5 år regnet fra en handling foretaget og frem til anklageskrift indleveres til retten, hvilket er sket den 21. marts 2003, foreligger der ikke forældelse.

Justitsministeriet har imidlertid herefter fundet, at ϵ ikke kan retsforfølges i USA for den periode, der ligger efter den 16. marts 1998. Dette er på baggrund af, at det ligger fast, at ϵ i 1998 afbrød sin kontakt til medtiltalte i sagen, og at disse medtiltalte fortsatte deres strafbare aktivitet efter dette tidspunkt, men at der ikke er hjemmel til at retsforfølge ϵ for disse personers fortsatte handlinger. Justitsministeriet har i overensstemmelse med dansk ret fundet, at ϵ ikke kan strafforfølges for handlinger foretaget af andre, hvilket er de handlinger, der foreligger efter nævnte tidspunkt. Således skal forældelsesfristen altså regnes fra de handlinger, der bebrejdes ϵ , og ikke fra år 2000, idet Justitsministeriet selv har fundet, at ϵ ikke er strafferetligt ansvarlig for handlinger foretaget af andre frem til år 2000.

Når de strafbare forhold begrænses til at omhandle gerninger frem til den 16. marts 1998, så regnes forældelsesfristen herfra, da forældelsesfristen løber fra gerningstidspunktet. Det er derfor oplagt, at Justitsministeriet burde havde undersøgt spørgsmålet om forældelse, da man foretog denne ændring.

Det er de danske myndigheder, der skal varetage ϵ 's interesser og sørge for, at udleveringsbetingelserne er opfyldt, jf., undersøgelsespligten i udleveringslovens § 12 og den pligt, som Justitsministeriet har tilkendegivet selv at have til nærmere undersøgelse.

Når Justitsministeriet foretager denne begrænsning af de strafbare forhold, så forsvinder grundlaget for de amerikanske myndigheders oprindelige erklæring om forældelse, og det havde været absolut nærliggende for Justitsministeriet at have forældelsesspørgsmålet in mente herved.

På grund af de danske myndigheders manglende vilje til at undersøge forholdet nærmere indhentede forsvaret selv bistand fra USA til afklaring af forældelsesspørgsmålet. Således har forsvaret fremlagt erklæring af 8. juli 2008 fra advokat $X21$, der har kendskab til sagskomplekset, hvoraf fremgår, at sagen, som forsvaret hele tiden har gjort opmærksom på, er forældet efter amerikansk ret.

Retten i Lyngby fandt ikke at kunne afvise, at der forelå forældelse efter amerikansk ret, og traf blandt andet på denne baggrund kendelse om, at udlevering ikke skulle ske.

Anklagemyndigheden indhentede herefter til brug for Østre Landsrets prøvelse af udleveringssagen en ny erklæring fra de amerikanske myndigheder angående forældelsen (ekstraktens side 161ff).

De amerikanske myndigheder er blevet bedt om at vurdere forældelsen i forhold til, at Justitsministeriet har beskåret tiltalen til 13 forhold, der løber frem til begyndelsen af 1998. Dette ville de amerikanske myndigheder imidlertid ikke respektere, idet de henviste til, at dette kun er en hypotetisk tanke, og at sagen jo skulle vurderes ud fra det amerikanske anklageskrift og efter amerikansk ret om "conspiracy." Men Justitsministeriet havde jo netop i sin afgørelse af 28. maj 2008 afgjort, at der ikke i USA kan dømmes for conspiracy,

men kun for egne handlinger og ikke for perioden nævnt i det amerikanske anklageskrift. Det er fuldstændig åbenbart, at den nye erklæring fra de amerikanske myndigheder er totalt forkert. For det første betragter den det som en hypotetisk mulighed, at det amerikanske anklageskrift var formuleret som sigtelserne i Justitsministeriets afgørelse. Men dette er USA jo nødt til at respektere, hvilket man rent faktisk også gør, da man udfærdiger et nyt anklageskrift, dog behændigt sender man det først frem, da E er på vej mod USA, således at det aldrig prøves i Danmark. For det andet er konklusionen om, at E skulle være flygtet åbenbar forkert. Det burde alle danske myndigheder med det samme have set og ikke blot taget for gode varer. I det mindste burde det have givet anledning til yderligere undersøgelser.

Den nye erklæring om forældelse fra USA forudsatte således, at der kunne dømmes for konspiration og byggede således fortsat på, at forældelsen skulle regnes fra det tidspunkt, hvor "konspirationen" ender – i strid med Justitsministeriets afgørelse om, at der ikke kan straffes for konspiration.

Således kunne denne nye erklæring på samme vis som den, der medfulgte udleveringsbegæringen, ikke anvendes til noget som helst. Når Justitsministeriet finder, at E i USA (og ikke blot i Danmark) ikke kan straffes for konspiration eller medvirken til andres handlinger, så skal forældelsesfristen løbe fra ophør af de handlinger, som E efter Justitsministeriets afgørelse kan retsforfølges for – og disse forhold er forældede, da de ophører i marts 1998, og anklageskrift først indleveres over 5 år senere.

Dette er netop den konklusion, som den amerikanske domstol kommer frem til ved sin afgørelse i sagen – at forældelsesfristen er udløbet, førend anklageskriftet blev indgivet, og at hele sagen imod E derfor er forældet.

Særligt vedrørende flugt:

I den nye erklæring om udlevering henviser de amerikanske myndigheder tillige til, at forældelsesfristen skulle være suspenderet, fordi E var flygtet fra USA.

Den amerikanske domstol afviser også dette afviser i forbindelse med dennes afgørelse om, at der foreligger forældelse.

Domstolen finder, at E ikke var flygtet fra retsforfølgning, men at de amerikanske myndigheder til gengæld havde forholdt sig meget passive over for E adskillige år.

Som forsvaret havde tillige gjort de danske myndigheder og retsinstanser opmærksom herpå

Således gjorde forsvaret opmærksom på, at E først blev efterlyst af de amerikanske myndigheder efter anklageskriftets indlevering den 26. marts 2003.

Det fremgår, at arrestordre blev udstedt på samme tidspunkt, som anklageskriftet blev indleveret i USA. Før dette var E således ikke efterlyst af de amerikanske myndigheder.

Endda kontaktede hendes advokat gentagne gange myndighederne for at få oplyst, om der verserede en egentlig sag mod E, hvilket der fra myndighedernes side ikke blev svaret på.

Forsvaret har under udleveringssagen i Danmark fremlagt erklæring af 8. juli 2008 fra E's amerikanske advokat, hvoraf fremgår, at denne flere gange rettede henvendelse både telefonisk og skriftligt til myndighederne, uden at der blev svaret herpå, og at selv hendes advokat ikke var bekendt med, at der verserede en egentlig sag og blev ej heller bekendtgjort med, at der blev indleveret anklageskrift. Således beskriver advokaten, at hverken han eller E var vidende om, at der senere blev rejst en sag mod E .

Dertil kommer netop, at anklageskriftet mod , der lå til grund for udleveringsbegæringen, er et såkaldt "ændret anklageskrift."

Det forholder sig således, at der i 2000 blev udarbejdet et anklageskrift mod sagens personer, hvor E ikke var med. Efter en længere efterforskning beslutter man sig således for at rejse tiltale mod sagens personer, men altså ikke mod E . På det tidspunkt, hvor E flytter hjem til Danmark, er der således en straffesag på baggrund af efterforskningen, men der er ikke en straffesag mod E , da hun er udeholdt af anklageskriftet. Først flere år senere udarbejder den amerikanske anklagemyndighed et ændret anklageskrift, hvor E pludselig inddrages i sagen.

På det tidspunkt, hvor der udstedes arrestordre i 2003, er E allerede flyttet tilbage til Danmark og er udvidende om en efterlysning. Hun har således ikke forud for sin flytning til Danmark været efterlyst af de amerikanske myndigheder, og er således ej heller på nogen måde på flugt fra strafforfølgning. Hun er jo ikke på tidspunktet for sin flytning til Danmark eftersøgt og bosætter sig i Danmark uden viden om, at der 1-2 år senere bliver udarbejdet anklageskrift mod hende.

Ligeledes bosætter E sig jo hos familie i Danmark og derefter under eget navn med offentlig adresse i Danmark. De amerikanske myndigheder har jo netop blot ved forespørgsel til danske myndigheder kunnet udfinde E's adresse, hvilket de amerikanske myndigheder ligeledes af flere omgang har gjort

Hun "gemmer" sig således på ingen måde for de amerikanske myndigheder.

Forsvaret fremlagde under udleveringssagen en erklæring fra den amerikanske advokat X21 hvoraf fremgår, at det ikke afbryder eller suspenderer forældelsesfristen, hvis E ikke vidste, at hun var efterlyst, og såfremt hun bor i hendes eget land under eget navn. Det faktum, at man er vidende om en eller anden form for efterforskning, er ikke nok til at statuere forældelse. Der henvises i den forbindelse til amerikansk retspraksis i form af US v. Rivera-Ventura og US vs. Ballesteros-Cordova. Dette må så meget desto mere gælde i nærværende sag, hvor E ikke var efterlyst, men hvor der derimod føres sager mod de øvrige i sagskomplekset på baggrund af et allerede foreliggende anklageskrift. Da E flytter til Danmark, er hun ikke efterlyst. Der verserer allerede en sag mod de øvrige, hvilken sag hun ikke er medtalt i, og de amerikanske myndigheder besvarer ikke henvendelser fra E advokat. Hun bosætter sig endvidere i Danmark under eget navn med kendt adresse.

Der henvises i den forbindelse til Retten i Lyngbys kendelse af 25. august 2008 side 15, hvoraf fremgår, at "Det kan ikke afvises, således som den er oplyst for retten i Lyngby, at sagen er forældet efter amerikansk ret"

Retten i Lyngby tog i den forbindelse for det første i betragtning, at Justitsministeriet havde beskåret sagen, således at der ikke kunne straffes for konspiration samt for handlinger efter sidst kendte dato den 16. marts 1998, jf. kendelsens side 14, 3. linie – samt at det ikke er godtgjort, at der forelå flugt, således at forældelsesfristen suspenderedes. Der henvises til kendelsens side 15, 2. linie: *”Retten finder det ikke under de foreliggende omstændigheder for godtgjort, at E der er enlig mor, ved en tilbagevenden sammen med sin far til Danmark i sommeren 2001, kan anses for at være flygtet fra USA.”* Retten havde i den forbindelse taget stilling til og afvist de synspunkter, som anklagemyndigheden havde henvist til ud fra den erklæring om forældelse, der forelå fra de amerikanske myndigheder.

Østre Landsret tager i sin kendelse slet ikke stilling til dette spørgsmål, men henviser blot til, at det amerikanske justitsministerium har oplyst, at der ikke foreligger forældelse. Men denne oplysning beroede på en erklæring om, at det amerikanske justitsministerium ikke fandt at kunne tilskære sagen således som det danske Justitsministerium havde sat som betingelse for udlevering, og var således slet ikke retvisende.

Endvidere sker der det besynderlige den 3. september 2009 - DAGEN FØR E'S udlevering til USA – at USA nu kommer med et nyt anklageskrift, hvor der sker beskæring af sagen i overensstemmelse med det krav, som det danske justitsministerium har sat som betingelse for udlevering – nemlig at E ikke retsforfølges for handlinger foretaget efter marts måned 1998.

Dermed falder hele forudsætningen for den erklæring, som det amerikanske justitsministerium fremsendte til Danmark om forældelse, der bygger på en holdning om, at der kan strafforfølges helt frem til år 2000, væk!

Forsvarets skal derfor gøre gældende, at der rent faktisk ud over det objektive ansvar foreligger erstatningsansvars-grundlag i form af, at det efter udleveringslovens § 12 påhviler de danske myndigheder at påse, at udleveringsbetingelserne er opfyldt, herunder om der foreligger forældelse.

De danske myndigheder har ikke foretaget de fornødne undersøgelser, idet de således ville have fundet ud af, at sagen var forældet efter amerikansk ret.

Særligt bemærkes, at den erklæring, man indhentede fra USA om forældelse, byggede på en forudsætning om strafansvar frem til år 2000 – en forudsætning som Justitsministeriet havde afvist, og man burde således have undersøgt forældelsesspørgsmålet ud fra Justitsministeriets afgørelse om tilskæring af tiltalen.

Ydermere er det ganske påfaldende, at man i maj 2008 udfærdiger en udleveringsafgørelse vedrørende E, hvor man anfører, at hun ikke kan straffes efter det anklageskrift, der er fremlagt på dette tidspunkt af de amerikanske myndigheder. Men trods dette udarbejdes der ikke – og indhentes ikke et nyt anklageskrift fra dansk side – der skal erstatte det anklageskrift, som det danske Justitsministerium har afgjort i sin udleveringsafgørelse, at der skal ske ændringer i.

Det vil sige, at det anklageskrift, E reelt udleveres til retsforfølgning af – anklageskrift af 3. september 2009 – aldrig har været genstand for prøvelse af Justitsministeriet, byret eller landsret under udleverings-sagen.

Dette støtter tillige en påstand om et culpa-ansvar hos de danske myndigheder. Efter udleveringslovens § 12 er det de danske myndigheder, der skal foretage den tilstrækkelige undersøgelse af en udleveringssag

Sammenfattende skreg omstændighederne til himlen på en uddybning af forældelsesspørgsmålet, og der var så megen tvivl herom, at man ikke burde have udleveret.

Særligt vedrørende danske myndighedernes engagement i udleveringen før begæringen fremsættes:

Det fremgår, at højstående repræsentanter fra særligt Nordsjællands Politi har deltaget i møder med USA omkring udlevering. At man har vejledt USA omkring udarbejdelse af en sådan begæring og af særlig interesse, at man har vejledt om indholdet heraf, herunder vejledt om forældelse og vejledt om, at man skulle dele tiltalen op i en række punkter, der ca. skulle bestå af 10 detaljerede punkter. Dette gør man for at forbedre muligheden for at få domstolen til at godkende begæringen.

Det er derfor absolut ikke i orden, at det er Nordsjællands Politi, der senere på objektivt grundlag skal efterforske om betingelserne for den udleveringsbegæring, man selv har indikeret, at man har en interesse i skal godkendes af domstolene, er opfyldte. Dette kan meget vel forklare den meget lemfældige sagsbehandling, hvor man ikke gør særligt meget for at indhente materiale, som både byretten og landsretten pålægger dem at indhente.

Herudover har Justitsministeriet deltaget i flere møder med USA og viser tydeligvis en fælles interesse med USA i, at udleveringen kan finde sted. Det efterlader i høj grad et indtryk af, at man gik mere op i at pleje forholdet til USA end at varetage E's retssikkerhed.

Hertil kommer, at Justitsministeriet først fremsender anmodning til USA om det materiale, landsretten har fastslået skal indhentes samme dag, som man træffer afgørelse i udleveringssagen.

Dette er efter forsvarets opfattelse klart culpøst. Landsretten har fastslået, at der skal indhentes yderligere materiale, for at forsvaret kan varetage klientens interesser. Herunder ligger der naturligvis, at forsvaret skal have mulighed for at fremsætte bemærkninger over for Justitsministeriet og politiet til materialet. Efterforskningen i sagen var således ikke slut, og ministeriet kan derfor ikke blot vælge ikke at respektere retskendelser om indhentelse af materiale, men skal naturligvis vente på, at dette forsøges prøvet at få dette indhentet. Det gør man imidlertid ikke. Man anfører blot i afgørelsen, at man ikke har behov for yderligere materiale og tilsidesætter hermed fuldstændigt, at der er en part, nemlig E's og dennes forsvarer, som har nogle rettigheder, og som begge retter anfører skal have yderligere materiale af hensyn til at nå frem til den rigtige afgørelse.

Vedrørende spørgsmålet om erstatningsansvar for USA

I øvrigt: Statsadvokaten gør gældende, at det er de amerikanske myndigheder, der må hæfte for erstatnings-ansvar.

Hverken i udleveringsloven eller traktaten mellem Danmark og USA er noget sådant anført eller hjemlet - tværtimod henviser udleveringsloven direkte til retsplejelovens regler om

erstatning, herunder § 1018a.

Statsadvokaten henviser til det i ekstrakten side 61 ff fremlagte resume fra Europarådet, hvori anføres, at praksis i forhold til hvilket land, der må bære et erstatningsansvar, varierer betydeligt mellem landene, og der er ikke fælles regler på området – disse oplysninger er uanvendelige.

I øvrigt er Danmark ikke en del af dette resume, og USA er jo slet ikke medlem af Europarådet!

Det er meget muligt, at USA vil hæfte solidarisk, men nu har E valgt at rette erstatningskravet mod den stat, som rent faktisk anholder og fængsler hende.

Ad egen skyld:

Det bemærkes, at dette ikke har været gjort gældende af Rigsadvokaten. I andre afgørelser vil man også forholde sig til dette, uanset at man afviser erstatning af anden grund,

Synspunktet introduceres i sagen fredag den 18. januar 2013 i en mail fra Statsadvokaten ca. kl. 17.30, og arbejdsdagen før sagen skal hovedforhandles - og dette efter, at Statsadvokaten, for at tilskære sagen, har udvist stor interesse for forsvarets anbringender.

Det gøres gældende, at en eventuel egen skyld skal relatere sig til, at E iængsles på grund af udleveringsagen.

Det gøres endvidere gældende, at E i overens-stemmelse med uskyldsformodningen skal betragtes som uskyldig, indtil det modsatte er bevist.

Desuden gøres det gældende, at det modsatte ikke er bevist, idet sagen på grund af forældelse aldrig har været prøvet, men det får naturligvis ikke den konsekvens, at E så skal betragtes som skyldig.

Anklagemyndigheden kan ikke løfte bevisbyrden for, at visse omstændigheder kan lægges til grund ved at henvise til bevismateriale, som man ikke ville anerkende i hverken en dansk eller amerikansk ret som bevis, herunder resumé rapporter fra vidneforklaringer.

Hertil kommer, at det, der skal være udvist egen skyld i forhold til, må være selve den tvivl, der er om udleveringsspørgsmålet.

Dette er jo for så vidt kun en tvivl, som den amerikanske anklager skaber.

Det gøres gældende, at E er helt uden skyld i, at man fra amerikansk side i 2007, næsten 5 år efter at sagen blev forældet i februar 2003, fremsætter en udleveringsbegæring på forældede forhold.

I den forbindelse gøres det gældende, at man i erstatningssagen er nødt til at respektere det bevisresultat, retten i USA er nået frem til vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt E skulle være flygtet fra USA. Er hun flygtet, ville hun jo kunne siges selv at have været skyld i forvirringen omkring forældelse.

Det bemærkes dog, at hvis hun var flygtet, ville forældelsesfristen være suspenderet. Det er selvfølgelig relevant at vurdere, om man kan bebrejde E noget i forhold til

hendes flytning til Danmark med sin far i 2001.

Anklagemyndigheden gør tilsyneladende stadig dette gældende, baseret på de antagelser fra de amerikanske myndigheder, som ad flere gange er blevet underkendt af både Byretten i Lyngby som i dommer Torres indstilling og i dommer Morenos endelige afgørelse i sagen.

Det gøres her gældende, at det afgørende for dette spørgsmål er rettens objektive og meget grundige vurdering foretaget på baggrund af flere retsmøder med vidneforklaringer og dokumentbeviser, og ikke den amerikanske anklageres opfattelse af forholdene, som man ikke får medhold i, i retten.

Det gøres endvidere gældende, at retten i USA meget udførligt på baggrund af denne bevisførelse konkluderer, at der intet overhovedet er at bebrejde E ved hendes flytning til Danmark. Samme resultat som Byretten i Lyngby, der i modsætning til Østre Landsret rent faktisk prøvede dette. Man konkluderer, at E af naturlige årsager tog med sin far til Danmark, efter at hendes søster også flyttede til Danmark. Man konkluderer, at hun fortsatte med at besvare de amerikanske myndigheder, og at hun ikke var efterlyst, sigtet eller tiltalt på dette tidspunkt. Dette sker først uden hendes viden i 2003.

Retten i USA konkluderer derimod, at anklagemyndigheden i USA har "siddet på deres hænder". At de alene er ansvarlige for, at der indtræder forældelse. At anklagemyndigheden i USA kunne have udarbejdet anklageskriftet tidligere. At anklagemyndigheden i USA kunne have forespurgt E, om hun ville komme til USA, men at anklagemyndigheden i USA intet gør for at kontakte hende.

Retten i USA placerer ene og alene ansvaret for, at der indtræder forældelse hos de amerikanske myndigheder og konkluderer, at E ved sin optræden i forbindelse med flytningen intet kritisabelt har foretaget sig.

Med respekt for dette resultat kan forvirringen omkring forældelse ikke bebrejdes E

...

Anklagemyndighedens procedurenotat:

Af anklagemyndighedens procedurenotat fremgår:

"...

1. Anklagemyndighedens påstand er frifindelse for erstatningskravet.

Det gøres gældende:

· At den danske stat ikke ifalder et objektivi erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018 a, idet afgørelsen om udlevering var lovlig.

Justitsministeriets beslutning af 28. maj 2008 om udlevering blev prøvet ved domstolene i overensstemmelse med reglerne i udleveringslovens § 16. Østre Landsret, der er ankeinstansen, afgjorde ved kendelse af 2. juli 2009, at udleveringsbeslutningen var lovlig.

Østre Landsrets kendelse har negativ retskraft i forhold til senere sagsanlæg vedr. spørgsmålet om lovligheden af udvisningsafgørelsen. Der henvises herved til det i Straffeprocessen, v. Eva Smith m.fl. s. 915 – 917 anførte.

Erstatningsøgendes påstand om, at afgørelsen om udvisning var ulovlig kan allerede derfor ikke tages til følge. Man kan ikke "spole tiden tilbage" og konkludere, at afgørelsen var ulovlig, fordi det senere, efter omfattende bevisførelse i USA, endte med, at en amerikansk domstol fandt, at sagen var forældet.

Tilsvarende ville man ikke kunne kræve erstatning på objektivi grundlag fra den danske stat for en lovlig udlevering, der viste sig at ende med en frifindelse på grund af at beviserne alligevel viste sig ikke at kunne holde til en domfældelse.

Et krav om erstatning i anledning af sagen må efter anklagemyndighedens opfattelse rettes imod USA, der begærende udleveringen. At et evt. erstatningskrav i udleveringssager må rettes imod den stat, der har begæret udleveringen støttes af en overvejende del af europarådslandene og er også den praksis Danmark i øvrigt følger. Se hertil RA praksis samt afgørelsen TfK 2012.44, der vedrørte en person som blev udleveret fra Spanien til retsforfølgning i Danmark. Sagen blev påtaleopgivet og den danske stat betalte erstatning for den tid den pågældende havde siddet varetægtsfængslet i Spanien på dansk foranledning.

· At den danske stat ikke har handlet culpøst og ikke har pådraget sig et erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018 h.

Det er gjort gældende af erstatningsøgende, at de danske myndigheder har handlet erstatningspådragende i forbindelse med behandlingen af sagen.

Forsvareren har fremført, at sagen var forældet, at forsvarerne i Danmark og i USA havde set det, og at Justitsministeriet derfor også burde have set det og have undladt at udlevere – det er en forsimplet og forkert fremstilling.

Disse påstande fra forsvaret kan i det hele afvises. Den danske stat har til fulde foretaget de undersøgelser, som man var i stand til fra dansk side og som man var forpligtet til efter udleveringsloven. Den omstændighed, at en domstol i USA efter bevisførelse kom frem til, at der alligevel var indtrådt forældelse, kan ikke bebrejdes de danske myndigheder.

Om forældelsesspørgsmålet vil jeg videre sige:

Om forældelsesspørgsmålet – spørgsmålet om sagen er forældet i det land der begærer udlevering er anført i forarbejderne til udleveringslovens § 9.

..." Det er klart, at udlevering heller ikke kan ske, hvis strafforfølgning eller straffuldbyrdelse er udelukket på grund af forældelse efter lovgivningen i det land, som har fremsat anmodning om udlevering. Om dette er tilfældet, har danske myndigheder som regel ikke mulighed for at foretage nogen nærmere prøvelse af. Hvis den, som ønskes udleveret, gør gældende, at der efter reglerne i det pågældende land er indtrådt forældelse, vil der kunne være anledning til at tilvejebringe en erklæring herom fra myndighederne i den fremmede stat. Går denne erklæring ud på, at forældelse ikke er indtrådt, må erklæringen normalt lægges til grund "

Der er en rigtig god grund til, at reglerne er således, og sagen her illustrerer, hvor svært det kan være at vurdere hvorvidt, der er indtrådt forældelse både efter de danske og de amerikanske regler.

Rigsadvokaten har i anledning af sagen ved notat af 27.november 2007 grundigt gennemgået de danske forældelsesregler, ekstrakten side 153 – 158. Som man kan se, er der efter de danske regler mange forhold at tage i betragtning, herunder spørgsmålet om der er tale om en fortsat forbrydelse, ligesom det også har betydning, hvorvidt den sigtede har unddraget sig strafforfølningen. Det fremgår af den danske straffelovs § 94, stk. 6. Dette spørgsmål kan man også i Danmark ofte kun afgøre efter en egentlig bevisførelse.

Dette er en helt logisk regel, når man taler forældelse – selvfølgelig skal man ikke kunne opnå straffrihed ved stikke af eller ved at gemme sig for myndighederne, vel vidende at man er mistænkt for et strafbart forhold. Jeg vil tro, at de fleste retssamfund har en sådan regel. Således er det også tilfældet i USA, som det illustreres i sagen her.

Ligesom man i udleveringsloven anerkender, at det udleverende land ikke skal foretage en fuldstændig vurdering af de beviser, der ligger til grund for at der er rejst en tiltale, forlanger man heller ikke, at den udleverende stat skal kunne prøve forældelsesspørgsmålet efter et andet lands lovregler til bunds.

Begæringen om udlevering fra USA var vedlagt en beediget erklæring fra den amerikanske anklagemyndighed, X8 om at der ikke var indtrådt strafferetlig forældelse i sagen efter de amerikanske regler. Erklæringen er gengivet i ekstrakt mappe 2 side 19 ff, se pkt. 13, side 24. Den amerikanske lovbestemmelse, afsnit 18, United States Code, § 3282 er medtaget i samme ekstrakt side 57.

Det fremgik videre af den beedigede erklæring fra efterforskningslederen special agent X9, ekstraktens side 36 – 38, at E efter de amerikanske myndigheders opfattelse havde forladt landet for at unddrage sig retsforfølgningen.

Disse oplysninger vedrørende forældelsesspørgsmålet var tilstrækkeligt grundlag for de danske myndigheder til at træffe afgørelse på.

I forbindelse med sagens behandling indhentede de danske myndigheder så alligevel yderligere en supplerende udtalelse fra de amerikanske myndigheder om forældelsesspørgsmålet. Erklæringen er medtaget i ekstraktens side 161 og er i det væsentlige gengivet i landsrettens afgørelse af 2. juli 2009. Det fremgår af erklæringen, at forældelsesspørgsmålet i amerikansk ret ikke alene skal afgøres efter afsnit 18 § 3282 men også efter § 3290, der omhandler forældelsesspørgsmålet i den situation, hvor en mistænkt person unddrager sig strafforfølning.

Man kan ikke som forsvaret forsøger at fremstille det bare regne sig frem til, at der måtte være indtrådt forældelse i og med, at man fra justitsministeriets side i forbindelse med afgørelsen om udlevering, begrænsede tiltalen til kun at omfatte forhold begået frem til midten af 1998 forhold M i bilag A til Justitsministeriets afgørelse, ekstraktens side 79.

Som der fremgik af materialet fra USA var myndighedernes opfattelse, at E havde unddraget sig strafforfølning ved at flygte ud af landet.

De danske myndigheder må i denne forbindelse betragtes under ét og den omstændighed, at

den supplerende erklæring om forældelsesspørgsmålet fra de amerikanske myndigheder først blev indhentet efter at retten i Lyngby den 25. august 2008 havde kendt afgørelsen ulovlig blandt andet fordi dommeren mente at strafansvaret var forældet, er uden betydning.

Erklæringen blev indhentet og viser at de danske myndigheder strakte sig meget langt for at undersøge sagen til bunds. Erklæringen indgik i Østre Landsrets behandling af udleveringsafgørelsens lovlighed.

Det fremgår endvidere af den videre proces i USA, at forældelsesspørgsmålet var genstand for en omfattende prøvelse med egentlig bevisførelse i form af vidneforklaringer fra blandt andet efterforskeren special agent X om hans kontakt med E og hendes advokat og hans egne forsøg på at få sagen fremmet i tiden efter, at E havde forladt landet i juni 2001.

Det har også været fremført, af erstatningsøgende, at de danske myndigheder undlod at indhente oplysninger fra USA om plea bargaining aftaler, "tilståelsesaftaler", før afgørelsen om udlevering blev truffet uagtet, at Østre Landsret den 25. april 2008 bestemte, at politiet skulle indhente oplysninger om sådanne aftaler, der måtte være indgået med vidner i USA, som senere skulle vidne under sagen.

Om disse plea bargaining aftaler vil jeg sige:

Det er reglerne i udleveringsloven der finder anvendelse i sagen og ikke Traktaten af 22. juni 1972. Udleveringsloven står over traktaten i regelhierarkiet og er senere i tid. Henvisningen i udleveringslovens § 2 til overenskomster om udlevering med stater uden for EU omfatter ikke traktaten med USA, idet denne ikke omhandler udlevering af danske statsborgere, jf. traktatens art. 5.

Udleveringen af E er således sket efter udleveringslovens § 2, stk. 2, som en konkret enkeltstående afgørelse.

Udleveringslovens § 3, stk. 4, bestemmer at udlevering ikke må finde sted, såfremt det på grund af særlige omstændigheder må antages, at sigtelsen ... .. savner tilstrækkelig bevismæssigt grundlag. Lovens bestemmelser er således anderledes end traktatens, og det var ikke en betingelse, at den danske stat undersøgte til bunds, hvorvidt der også ville kunne rejses tiltale imod E i Danmark med det bevismateriale som de amerikanske myndigheder havde.

Ifølge forarbejderne til loven, skal staten undersøge "...hvis særlige forhold giver anledning til tvivl om rigtigheden af beslutningen om anholdelsen.. og ikke foretage nogen almindelig prøvelse af skyldsspørgsmålet .." Se note 13 til lov kommentaren og bemærkningerne til lovforslaget.

Ved afgørelsen af 25. april 2008 henviser Østre Landsret – fejlagtigt – til traktaten ved deres afgørelse. Ifølge traktatens art. 6 kan man kun udlevere til strafforfølgning såfremt bevismaterialet er tilstrækkeligt til at begrunde, at der blev rejst tiltale imod den pågældende også i det udleverende land. I Danmark verserede der på det tidspunkt hvor sagen blev behandlet i landsretten i 2008 en sag ved Højesteret netop vedrørende spørgsmålet om i hvilket omfang, man kan lægge forklaringer fra vidner, der har indgået tilståelsesaftaler til grund som bevis. Derfor mente landsretten at dette havde betydning for

udleveringsspørgsmålet i hvilket omfang der var indgået sådanne aftaler.

H-ret traf afgørelse i sagen den 9. januar 2009. Den endelige afgørelse af udleveringsbeslutningen blev udsat i landsretten på H-rets afgørelse. Hertil vil jeg sige, at

for det første er det Justitsministeriet, der har kompetence til at træffe afgørelse vedr. udlevering, og Justitsministeriet afgør hvorvidt man finder, at grundlaget er tilstrækkeligt oplyst.

For det andet er det udleveringsloven og ikke traktaten, der finder anvendelse.

For det tredje imødekom man alligevel begæringen om indhentelse af yderligere oplysninger om de amerikanske tilståelsesaftaler, jf. korrespondancen med de amerikanske myndigheder i oktober – november 2008, ekstrakt 1 side 168 ff. Erklæringerne er også gengivet i relevant omfang i Østre Landsrets afgørelse af 2. juli 2009.

For det fjerde ville tilståelsesaftalerne næppe have haft afgørende betydning på vurderingen af udleveringsspørgsmålet og bevisspørgsmålet i sagen, idet bevisførelsen ikke var baseret alene på forklaringer, der havde indgået sådanne aftaler, og idet H-ret den 9. januar 2009 afgjorde at man godt kan anvende vidneforklaringer fra vidner der har indgået tilståelsesaftaler, således at man ved vurderingen af forklaringernes bevisværdi imidlertid må tage i betragtning, at forklaringerne kan være usande fordi de er motiverede af lovede fordele.

Jeg vil derfor også afvise, at der er begået fejl af de danske myndigheder på dette punkt.

Der er ikke i øvrigt anført hvorledes den danske stat skulle have begået ansvarspådragende fejl i forbindelse med sagens behandling, og en sådan påstand må afvises.

· At den danske stat ikke ifalder erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018 a for perioden fra den 5. december 2007 til den 25. august 2008, hvor E var varetægtsfængslet, idet varetægtsfængslingen skete for at fremme undersøgelsen i anledning af udleveringsbegæringen og for at sikre udlevering jf. udleveringslovens § 13.

Der har ikke på noget tidspunkt verseret en straffesag i Danmark imod E i anledning af de lovovertrædelser der danner grundlag for udleveringsbegæringen.

Den i grundlovsforhøret fremsatte sigtelse har ikke været led i en straffesag i Danmark, men er fremsat for at tydeliggøre at betingelsen om dobbelt strafbarhed var opfyldt – altså at forholdene også var strafbare i Danmark og kunne danne grundlag for varetægtsfængsling også efter de danske regler. Der er tidligere svaret helt klart på dette fra de danske myndigheders side, se ekstrakt 2 side 283 ved skrivelse fra Nordsjællands Politi ligesom det også fremgår af Østre landsrets kendelse af 25. april 2008, ekstrakt 1 side 134, at denne sigtelse ikke giver forsvareren de rettigheder blandt andet til adgang til hele sagens materiale som han ville have haft såfremt der havde været en straffesag i Danmark.

· At den danske stat ikke i øvrigt har handlet erstatningspådragende i forbindelse med sagen – ikke har handlet culpøst – og at der ikke er noget erstatningsansvar efter erstatningsrettens almindelige regler.

De danske myndigheder har ikke i øvrigt handlet ansvarspådragende, der er ikke tale om at

sagen er blevet forhalet. Man har behandlet sagen med den hurtighed, som sagens alvor tilsagde og den grundige undersøgelse, som sagen nødvendiggjorde.

2. Såfremt retten måtte komme frem til, at staten ifalder erstatningsansvar enten efter retsplejelovens § 1018 a eller 1018 h påstås der frifindelse for kravet på grund af egen skyld fra erstatningssøgende jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3, eller dansk rets almindelige regler.

Det gøres gældende:

- At erstatningssøgende ifølge sin egen forklaring i grundlovsforhøret selv har givet anledning til den strafferetlige forfølgning imod sig. Se forklaringen ekstraktens side 116 og 117 m.v:

...” Hun deltog i nogle møder, hvor de pågældende personer sad og hviskede sammen og hun gik ud fra at de talte om køb og salg af ecstasy-tabletter. Det var klart et eller andet sted, og hun var selv klar over, at der var tale om en handel med ecstasytabletter.

...

Der er dog blevet handlet med stoffer mere end en gang, hvor hun overværede møder, hvor der blev aftalt køb og salg af ecstasytabletter.

...

Det var de personer fra USA, der skulle have ecstasytabletterne med tilbage til USA, og hun tror nok at det fandt sted under 2 af de besøg hun aflagde hos X4 i Amsterdam.

...

Hun hørte, at stofferne skulle smugles ved at stofferne blev sat tæt fast til kroppen, men hun har ikke selv set, hvordan det foregik eller deltaget i det.

...

..hun gik ud fra at den pågældende pige skulle medvirke til at smugle stoffer. Hun fik X45 kreditkort og skulle betale for tøjet.

...

Hun gik samtidig ud fra at tøjet skulle bruges til noget i forbindelse med, at den pågældende pige skulle bruges til indsmugling af stoffer.

...”

Erstatningssøgende forlod USA efter at være blevet kontaktet af FBI vedrørende sagen i 2001, selvom hun overfor FBI havde givet udtryk for at hun ikke ville tilbage til Danmark.

Ved sine handlinger har hun selv givet anledning til at de amerikanske myndigheder har indledt strafferetlig efterforskning imod hende, og ved at forlade USA på den måde, har hun selv givet anledning til udleveringsbegæringen.

Erstatningssøgende har modsat sig at rejse frivilligt til USA for at medvirke til sagens gennemførelse.

Hun kunne være rejst frivilligt til USA og have fået sagen afgjort med det samme.

..."

Retsgrundlaget

Betænkning nr. 801/1977 om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning

Spørgsmålet om nedsættelse eller bortfald af erstatning på grund af "egen skyld" er behandlet i betænkning nr. 801/1977 kapitel 4. Betænkningen henviser til følgende tilfældegrupper (side 31 ff), som er udarbejdet på grundlag af trykte afgørelser:

Det hedder i betænkningen:

"...

Sigtedes adfærd forud for strafforfølgningen.

A) Sigtede bevæger sig nær grænsen for det kriminelle, men undgår domfældelse på grund af en restriktiv fortolkning af straffebestemmelserne.

Eks. Talrige landssviger- og værnemagersager; se *E. Munch-Petersen*, i Festskrift til Henry Ussing (1951), s. 407-411.

B) »Uforsigtighed«. Sigtede udviser en adfærd, der må påregnes at medføre risiko for sigtelse og anholdelse eller varetægt. Eks. Uf R 1921, 599 0 (en person, der havde været fængslet som sigtet for hæleri, havde udvist en betydelig grad af uagtsomhed i forbindelse med erhvervelsen af de i sagen omhandlede varer). UfR 1935, 133 V (en person var anholdt i seks timer; han havde opsøgt en entreprenør, uanset at han måtte have vidst, at det p. g. a. en lønuoverensstemmelse kunne komme til håndgribeligheder). UfR 1940, 883 0 (en redaktør havde benyttet oplysninger fra nogle papirer, der var fjernet fra Socialdemokratisk Forbunds kontor). UfR 1947, 503, landsretsdommen (sigtede havde udvist uforsigtighed ved at give oplysninger til et DNSAP-medlem om illegal våbentransport). UfR 1973, 822 H (to piger, der havde boet sammen med narkotikaforhandlere og levet af disses indtjening samt været med på ture, hvor der solgtes stoffer, fik kun reduceret erstatning).

C) Sigtede udviser anden mistankepådragende adfærd.

Eks. UfR 1936, 84 H (tiltalte, der sigtedes for brandstiftelse, havde været beruset og fraværende fra hjemmet om natten, da branden opstod). VLT 1949, 74 (tiltalte, der sigtedes for brandstiftelse, havde forud for branden givet udtryk for, at hun syslede med tanken om at forårsage ildebrand på ejendommen).

Opdelingen A)-C) giver ikke udtryk for skarpe sondringer, men er kun en gruppering omkring visse adfærdstyper. Mens gruppe A) som nævnt karakteriseres ved, at sigtede bevæger sig nær den kriminelle streg og kun undgår domfældelse takket være en restriktiv fortolkning af straffebestemmelserne, er tilfælde af gruppe B) snarere udtryk for konkret udvist uforsigtighed, der ikke i sig selv er kriminel eller på grænsen hertil, men som meget vel kan forårsage en begivenhedskæde, der ender med sigtelse og frihedsberøvelse.

Sigtedes mistankepådragende adfærd i forbindelse med strafforfølgningen.

D) Urigtig tilståelse.

Eks. UfR 1950, 591 Ø; UfR 1957, 666 Ø og UfR 1964, 206 O .

E) Sigtede undlader at rense sig for mistanken.

Eks. UfR 1940, 883 O (også nævnt under gruppe B). - Men i UfR 1938, 974 O (sigtede ville ved sin anholdelse ikke benægte, at han i fuldskab havde udfærdiget et forfalsket dokument) blev erstatning givet.

F) Vakilende og usandfærdige forklaringer i øvrigt.

Eks. UfR 1921, 965 H; UfR 1922, 519 H; VLT 1946, 193; og VLT 1954, 311 (erstatning nægtet for beslaglæggelse over for to sigtede, hvoraf den ene havde afgivet urigtig forklaring, mens den anden nægtede at udtale sig); UfR 1963, 636 V (tiltalte, der sigtedes for spirituskørsel, nægtede over for politiet at have ført den på stedet parkerede bil).

I visse tilfælde ydes der alligevel erstatning til trods for urigtige forklaringer:

UfR 1929, 720 H (vaklende forklaring kun afgivet på mindre væsentlige punkter); UfR 1930, 898 V (de urigtige forklaringer var klarlagt inden fængslingen); UfR 1971, 827 V (uanset, at de tiltalte fandtes »i nogen grad« at have givet anledning til fængslingen, blev der alligevel ydet erstatning med henvisning til »omstændighederne, herunder den meget alvorlige karakter af den oprindelige anmeldelse«, som omfattede voldtægt; jfr. s. 47 f).

Sigtede udviser adfærd, der i særlig grad indicerer en fængslings- eller anholdelsesgrund.

G) Unddragelsesforsøg.

Eks. UfR 1927, 915 H (tiltalte, der gennem længere tid havde taget varer på kredit, forlod sit opholdssted og blev først fundet efter et halvt års eftersøgning).

H) Kollusionsforsøg.

Eks. UfR 1936, 84 H (nævnes også under gruppe C. - Tiltalte søgte til dels efter aftale med sin familie at skjule nogle natlige fraværelser). VLT 1938, 291 (tiltalte opfordrede telefonisk et hovedvidne til en sammenkomst forud for vidnets afhøring i retten). UfR 1959, 309 H (advokat forsøgte at skjule dokumenter).

I) Nægtelse af at besvare identitetsspørgsmål.

Eks. UfR 1959, 949 Ø.

Tilfældene G)-I) vil ud over at indicere en fængslings- eller anholdelsesgrund i reglen også bevirke en styrkelse af mistanken mod den pågældende. Særligt gælder dette kollusionsforsøg, der oftest vil være kombineret med usandfærdige forklaringer eller fortielser fra sigtedes side (gruppe F).

Det er efter gennemgang og afvejning af de anførte tilfældegrupper udvalgets opfattelse, at den nugældende fastlæggelse af »egen skyld« som erstatningsudelukkelsesgrund bør opretholdes. - Samtidig må det imidlertid understreges, at den »egen skyld«, som kan begrunde nedsættelse eller udelukkelse af erstatning for straffeprocessuelle indgreb, principielt må betragtes på samme måde som »egen skyld« i forbindelse med et almindeligt civilretligt erstatningssøgsmål. Det drejer sig om en udmøntning af de almindelige principper for bedømmelsen af skadelidendes egen medvirken til skadens indtræden; og der må derfor i det hele ske en vis afgrænsning med udgangspunkt i de almindelige civile regler, i første række vedrørende culpa, kausalitet og adækvans. Sigtedes adfærd må indebære et dadelværdigt moment, der karakteriserer hans handlemåde - eller hans unkladelse - som culpøs. Og det må dertil stå for ham som en påregnelig følge af hans adfærd, at han kan blive udsat for strafforfølgning og eventuel frihedsberøvelse). Særligt bør det fremhæves, at sigtedes adfærd forud for strafforfølgningen i visse tilfælde ud fra en adækvansvurdering vil falde uden for begrebet »egen skyld«. Det drejer sig om de ovenfor under C) anførte tilfælde, hvor sigtedes adfærd kan bringe ham under mistanke, efter at en forbrydelse er konstateret, men hvor denne konsekvens måtte stille sig som upåregnelig, fordi en forbrydelse ikke på tidspunktet for den pågældende adfærd kunne forudses at ville indtræffe. Derimod vil de andre tilfældegrupper af forudgående adfærd, A) og B), også efter en adækvansvurdering normalt kunne anses som »egen skyld«.

Da den foreslåede regels anvendelsesområde således i henseende

til de under C) nævnte tilfælde er snævrere end hidtidig praksis ved anholdelse og varetægt, ville det være misvisende at lade bestemmelsen fremtræde med et sprogligt videre indhold end den nuværende regel (retsplejeloven § 1018 b, stk. 3); udvalget har derfor afstået fra at medtage et i øvrigt klargørende »før eller under sagen« i selve lovbestemmelsen (forslaget § 1018 a, stk. 3). I stedet er fastholdt en formulering, der blot henviser til de almindelige principper om »egen skyld« og dermed også åbner mulighed for en tilpasning af bestemmelsens anvendelse i takt med udviklingen på andre erstatningsområder.

Den foreslåede bestemmelses intention og fortolkning må anses for fyldestgørende klarlagt gennem beskrivelsen af den hidtidige praksis og tilkendegivelsen af bestemmelsens forhold til denne praksis.

Det har været anført (jfr. s. 17), at man med en passende bred anvendelse af bestemmelserne om »egen skyld« i et vist omfang vil kunne opfange de tilfælde, hvor erstatning under de nugældende regler udelukkes på grund af skyldformodningsreglen. Når sigtedes adfærd forud for strafforfølgningen kan betragtes som »egen skyld«, består dermed også muligheden for at inddrage hans mistankepådragende adfærd i vurderingen, og afslå erstatning under henvisning hertil.

De grunde, der ovenfor er anført for afskaffelse af skyldformodningsreglen, taler således også for en klargøring af, i hvilket omfang de foreslåede bestemmelser om »egen skyld« omfatter tilfælde af skyldformodning. Dette vil kun være tilfældet, hvor sigtede ved sin egen culpøse adfærd har forårsaget strafforfølgning og tvangsindgreb som en påregnelig følge. Har sigtede f. eks. bevisligt deltaget i en natlig køretur, der er endt med indbrud, men frifindes på grund af utilstrækkeligt bevis for deltagelse i selve indbruddet, vil erstatning efter omstændighederne kunne afslås; deltagelse i turen vil kunne opfattes som en konkret udvist uforsigtighed (jfr. s. 31). Den samme adfærd kunne efter omstændighederne have været omfattet af skyldformodningsreglen, det vil sige dannet grundlag for en formodning om, at den pågældende sandsynligvis alligevel har medvirket ved tyveriet. I en sådan situation kan bestemmelserne om »egen skyld« derfor nok siges at træde i stedet for skyldformodningsreglen. Det samme kunne tænkes i en situation, hvor sigtede i en voldtægtssag frifindes, fordi man ikke tør se bort fra hans påstand om, at han troede, der forelå samtykke. Hvor en eventuel skyldformodning derimod bygger på andres forklaringer (f. eks. gemingsmandsbeskrivelse), eller hvor strafforfølgning og tvangsindgreb måtte stille sig som upåregnelige følger af en i øvrigt mistankepådragende adfærd (jfr. til eks. UfR 1936, 84 H, omtalt s. 31), vil erstatning ikke kunne afslås efter de foreslåede regler om »egen skyld«.

I gældende ret (§ 1018 b, stk. 4) er det udtrykkeligt fastslået, at »egen skyld« i forhold til udstået straf skal forstås således, at kun

tiltaltets adfærd under strafforfølgningen kan komme i betragtning (jfr. s. 16). På baggrund af de anførte civilretligt prægede begrænsninger finder udvalget ikke anledning til formelt at opretholde denne afvigelse i forhold til reglerne om straffeprocessuelle indgreb. Adækvansbegrænsningen vil gribe ind og afskære erstatningsudelukkelse i de situationer, hvor det i praksis har været anset for rimeligt at give erstatning trods tiltaltets forudgående forhold. Mens en konkret udvist uforsigtighed ofte må påregnes at kunne medføre sigtelse og eventuelt iværksættelse af processuelle tvangsindgreb, vil domfældelse og straf næppe kunne anses for en påregnelig følge; er man uskyldig i det påsigtede forhold, må det påregnes, at dette kommer i dagen i løbet af efterforskningen eller bevisførelsen, såfremt man ikke under selve strafforfølgningen fortsat udviser mistankepådragende adfærd, f. eks. i form af urigtig tilståelse.

Ud over den erstatningssøgendes »egen skyld« omtales der i lovforslaget ikke andre forhold, som kan bevirke nedsættelse eller udelukkelse af et erstatningskrav. Udvalget har drøftet, i hvilket omfang andre former for compensation end den pekuniære oprejsning kan tænkes at influere på erstatningskravet. Sædvanligvis vil anden compensation bevirke, at intet (eller kun et mindre) tab lides, således at erstatningskravet allerede af denne grund bortfalder eller nedsættes. Kun et enkelt spørgsmål påkalder sig her særlig interesse.

Undertiden rejses der begæring om, at en uforskyldt varetægtsperiode i stedet for at udløse erstatning bringes til afkortning i en ikke fuldbyrdet frihedsstraf, der er idømt i forbindelse med en anden strafforfølgning mod den pågældende. Da der ikke er hjemmel til direkte at foretage en sådan afkortning, har man ansøgt om, at der benådes for den idømte straf i et omfang svarende til den udståede varetægt¹).

Udvalget har overvejet at foreslå en regel, hvorefter retten efter begæring kan bestemme, at en tidligere idømt straf skal kunne anses for helt eller delvis udstået, i stedet for at tilkende erstatning. Da det er overordentlig sjældent, at disse sager optræder, har man imidlertid fundet det uhensigtsmæssigt at medtage en bestemmelse af det pågældende indhold. Udvalget forudsætter herved, at sådanne sager afgøres ved benådning, således at et afkald på erstatningskrav sættes som betingelse for benådning.

...”

Anklagemyndighedens Årsberetning for 1993

I Anklagemyndighedens Årsberetning for 1993 er der optrykt en artikel om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning.

Det hedder i artiklen, hvor der tillige er gengivet administrativ praksis og domstolspraksis, bl.a. (side 10 ff):

"...

2. Erstatning for frihedsberøvelse

...

Erstatning efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, ydes også i tilfælde, hvor frihedsberøvelsen er iværksat efter anmodning fra en udenlandsk myndighed i forbindelse med en anmodning om udlevering af den pågældende til den anmodende stat til retsforfølgning eller strafsoning. Dette gælder, hvad enten den pågældende ikke udleveres eller senere bliver frifundet i den anmodende stat. Der kan herved for så vidt angår nordiske statsborgere henvises til forarbejderne til § 9 i lov nr. 27 af 3.2.1990 om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (FT 1958-59, till A, sp. 1802).

Som eksempler herpå kan anføres:

..."

Den nordiske udleveringslov og forarbejderne hertil:

Lov 1960-02-03 nr. 27 om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige indeholder blandt andet følgende bestemmelse:

"§ 9. Efter modtagelse af en begæring om udlevering iværksætter politiet uden ophold den nødvendige undersøgelse. For denne undersøgelse gælder bestemmelserne i retsplejelovens 4. bog med de fornødne lempelser."

Af forarbejderne til loven fremgår blandt andet (Folketings Tidende 1958-59, tillæg A, spalte 1802) fremgår:

"Til § 9

Den i bestemmelsen indeholdte henvisning til retsplejelovens almindelige regler omfatter ikke alene de bestemmelser, der regulerer fremgangsmåden ved sagens undersøgelse, men tilsigter bl.a. også at gøre retsplejelovens regler om erstatning for uforskyldt anholdelse og fængsling anvendelige på sager om udlevering."

Udleveringsloven og forarbejderne hertil:

Lov om udlevering af lovovertrædere (lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005 med senere ændringer) indeholder blandt andet følgende bestemmelser:

foretages en konkret vurdering af mulighederne for og det hensigtsmæssige i at gennemføre en straffesag mod den pågældende i Danmark frem for at udlevere den pågældende til strafforfølgning i udlandet.

Det skal fremhæves, at der vil være adgang til at nægte udlevering af danske statsborgere, hvis der er fare for *forfølgelse* f.eks. på grund af den pågældendes politiske opfattelse eller i øvrigt på grund af politiske forhold, eller hvis udleveringen er uforenelig med *humanitære hensyn*. ...”

Rettens begrundelse og afgørelse.

E havde i 2001 boet i USA i ca. 16 år og havde permanent opholdstilladelse. Hun blev den 24. januar 2001 kontaktet af Special Agent X9, som gjorde hende bekendt med, at hun var mål for en narkotikaefterforskning, og at hun skulle skaffe sig en advokat. E og hendes advokat holdt kort herefter et møde med Special Agent X9 og Assistant United States Attorney X18, hvor hun blev gjort bekendt med, at hun stod over for en længere fængselsstraf. Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at E under dette møde klart gav udtryk for, at hun ikke ønskede at vende tilbage til Danmark, og at hun var villig til at samarbejde, såfremt hun fik lovning på, at hun ikke ville blive udvist af USA og heller ikke blev fængslet. De amerikanske myndigheder meddelte E, at de ikke kunne give tilsagn herom.

E forlod USA nogle måneder senere, og den 20. juli 2001 blev hun tilmeldt Folkeregisteret i Danmark. E underrettede ikke de amerikanske myndigheder om udrejsen, og de amerikanske myndigheder var ikke bekendt hermed, da de den 5. november 2001 havde et møde med E amerikanske advokat, og da myndighederne i november-december 2001 havde en brevveksling med E via hendes amerikanske advokat, i hvilken forbindelse de amerikanske myndigheder modtog E's skriftlige besvarelse af 10 spørgsmål via advokaten.

Først i 2002 blev de amerikanske myndigheder klar over, at E ikke længere var i USA, og den 26. marts 2003 blev der udstedt arrestordre, efter at de amerikanske myndigheder havde erklæret hende for undvegen

I grundlovsforhøret i Danmark den 6. december 2007 afgav E en forklaring, som i en vis grad understøttede de oplysninger, som lå til grund for USA's udleveringsanmodning. E forklarede blandt andet, at hun havde deltaget i møder i Holland, hvorunder der blev handlet narkotika, og at hun selv havde ageret som hjælper i forbindelse med en kurérs rejse fra Holland til USA.

Efter E's udlevering til USA den 4. september 2009 blev der den 1. og 11. december 2009 afholdt høringer om beviser i distriktsretten i Florida. Under høringerne kom det frem, at det ifølge E "var en sandsynlig og rimelig slutning, at hun vendte hjem til sin familie med sit barn for at forberede en lettere overgang til sin fængslingsperiode ved at lade barnet bo hos sin familie. Hun blev derefter lullet ind i en falsk fornemmelse af tryghed ved troen på, at sagen var afsluttet uden anklager, en tro hun baserede på kommentarer fra hendes amerikanske advokat."

Efter en omfattende bevisførelse, der bl.a. omhandlede spørgsmålet om, hvorvidt forældelsesfristen blev suspenderet i forbindelse med E's udrejse af USA i 2001, nåede distriktsdommeren frem til, at tiltalen mod E måtte anses som forældet, og sagen blev herefter afvist fra de amerikanske domstole.

Alle voterende udtaler herefter:

Der er efter bevisførelsen ikke grundlag for at fastslå, at der verserede særskilt straffesag mod E i Danmark. Retten henviser herved til, at det fremgår af retsbogen for grundlovsforhøret, at sigtelsen blev fremsat som et led i en udleveringssag. Der henvises videre til bemærkningerne i retsbogen af 25. april 2008 fra Østre Landsret.

Ved Østre Landsrets kendelse af 2. juli 2009 blev Justitsministeriets beslutning af 28. maj 2008 om udlevering af E kendt lovlig.

Der er efter bevisførelsen ikke grundlag for at fastslå, at de danske myndigheder har handlet ansvarspådragende efter dansk rets almindelige erstatningsregler (culpa) i forbindelse med udleveringssagens behandling. Retten har herved lagt vægt på, at der - i overensstemmelse med det anførte i forarbejderne til udleveringsloven - blev indhentet en supplerende udtalelse af 26. november 2008 om forældelse fra det amerikanske justitsministerium inden landsretten traf afgørelse.

Spørgsmålet er herefter, om E har krav på erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 a i anledning af den frihedsberøvelse som fandt sted som et led i udleveringssagen i Danmark og USA:

Det fremgår af udleveringslovens § 12, at justitsministeren skal sende anmodningen om udlevering til det sted, hvor den, som søges udleveret, har ophold. Politiet skal herefter uden ophold iværksætte den undersøgelse, som er nødvendig for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt, og for denne undersøgelse gælder bestemmelserne i retsplejelovens 4. bog med de fornødne lempelser.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at henvisningen til retsplejelovens regler - ligesom den tilsvarende bestemmelse i den nordiske udleveringslov - omfatter ikke blot retsplejelovens bestemmelser om fremgangsmåden ved undersøgelsen, men også reglerne om erstatning for

uforskyldt anholdelse og fængsling.

Efter ordlyden af udleveringslovens § 12, forarbejderne hertil og administrativ praksis, finder retsplejelovens § 1018 a kun anvendelse på den del af E's frihedsberøvelse, som fandt sted som led i danske myndigheders undersøgelse af, om betingelserne for udlevering var opfyldt. De danske myndigheders undersøgelse må anses for afsluttet den 4. september 2009, hvor E blev udleveret til USA.

Vi finder således ikke, at retsplejelovens § 1018 a finder anvendelse for så vidt angår den del af E's erstatningskrav, som knytter sig til den frihedsberøvelse mv., som fandt sted efter afslutningen af de danske myndigheders undersøgelse.

Spørgsmålet er herefter, om E's erstatningskrav vedrørende frihedsberøvelsen i Danmark kan nedsættes eller nægtes i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

To voterende udtaler herefter:

Uanset E's forklaring om hendes rejser til Holland, hvor hun deltog i møder, hvor der blev indgået aftaler om narkotikahandel, og uanset at hun deltog i tøjindkøb til en narkokurér, og uanset, at hun forlod USA, efter at der var indledt efterforskning mod hende uden at underrette myndighederne herom, finder vi ikke, at E selv har udvist en adfærd, som gør, at hendes erstatningskrav kan nægtes eller nedsættes, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Vi lægger herved vægt på, at de amerikanske domstole efterfølgende fastslog, at de strafbare forhold var forældede.

Vi stemmer derfor for at tage E's krav om tort og erstatning i følgende omfang:

Den takstmæssige erstatning for tort i anledning af frihedsberøvelsen i Danmark udgør 214.300 kr. Vi finder, at torterstatningen skal forhøjes med 100%, og lægger herved vægt på, at E var frihedsberøvet med henblik på udlevering til strafforfølgning i USA i anledning af en narkotikaforbrydelse, som kunne udløse en længerevarende frihedsstraf. Vi stemmer derfor for, at tage påstanden om torterstatning til følge med et beløb på 428.600 kr.

E har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, mistede feriepenge og mistet feriegodtgørelse for den periode, som knytter sig til frihedsberøvelsen i Danmark. Disse dommere stemmer for at tage denne del af påstanden til følge med 262.157 kr. (ansættelsen hos X2) og 6.000 kr. (ansættelsen hos X3), i alt 268.157 kr.

E har endvidere krav på at få erstattet udgifterne i alt 4.604,11 kr. til kørsel til og fra politistationen i den periode, hvor hun i henhold til retskendelse havde meldepligt på politistationen i .

Der er efter bevisførelsen ikke grundlag for at imødekomme kravet om erstatning for udgift til psykologerklæring samt betalt ejendomsskat, og anklagemyndigheden frifindes for betaling af disse poster.

Der er ikke ført bevis for, at E's salg af personbil er en påregnelig følge af frihedsberøvelsen, ligesom der heller ikke er ført bevis for et tabs størrelse. Anklagemyndigheden frifindes derfor også for denne del af erstatningskravet.

Af det ovenfor anførte følger, at anklagemyndigheden inden 14 dage til E skal betale 701.362,11 kr. med tillæg af rente. Der er ikke herved taget stilling til i hvilket omfang anklagemyndigheden har pligt til at foretage indberetning af skattepligtige beløb til skattemyndighederne.

En voterende udtaler herefter:

Jeg er af den opfattelse, at E har udvist en adfærd, som gav anledning til, at hun blev varetægtsfængslet og undergivet varetægtsurrogat som et led i udleveringssagen.

Jeg lægger herved vægt på, at E efter sin forklaring i grundlovsforhøret flere gange rejste fra Miami til Holland for at besøge X⁴, også selvom hun havde undret sig over baggrunden for, at X⁴ ikke kunne rejse tilbage til USA, at hun deltog i møder, hvor der blev indgået aftaler om narkotikahandel, og at hun bistod en narkokurér med tøjindkøb forud for dennes rejse fra Holland til USA. Allerede på denne baggrund må det have stået hende klart, at hun måtte påregne at blive frihedsberøvet som et led i udleveringssagen.

Der kan imidlertid yderligere henvises til omstændighederne i forbindelse med E udrejse fra USA til Danmark, som fandt sted på et tidspunkt, hvor der var indledt efterforskning mod hende. Jeg finder således, at det må have stået E klart, at en påregnelig følge af hendes manglende underretning af de amerikanske myndigheder om udrejsen fra USA kunne blive, at hun kunne blive frihedsberøvet som led i en udleveringssag.

På den anførte baggrund finder jeg, at E har udvist egen skyld i en sådan grad, at hendes erstatningskrav kan nægtes, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Det forhold, at de amerikanske domstole efterfølgende nåede frem til, at de strafbare forhold var forældede, kan ikke føre til en ændret vurdering. Det er i den forbindelse indgået i min vurdering, at afgørelsen af, om de strafbare forhold var forældede var genstand for en omfattende bevisførelse i USA, og at denne bevisførelse førte til en ændret vurdering af, om E unddrog sig strafforfølgningen i forbindelse med udrejsen i 2001.

Jeg stemmer derfor for at frifinde anklagemyndigheden.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet.

Sagsomkostninger

Statskassen skal betale sagens omkostninger, herunder 29.000 kr. med tillæg af moms til advokat Michael Juul Eriksen. Det er indgået i vurderingen, at det efter det foreliggende må antages, at erstatningskravet for vare-tægtsfængslingen har været forbundet med merarbejde, der ikke kan anses for dækket af det tilkendte forsvarersalær. Det er indgået i vurderingen, at erstatningssagen har været hovedforhandlet over 1 1/2 retsdag, og advokaten har indleveret procedureoversigt, jf. retsplejelovens § 878, stk. 2.

Thi kendes for ret:

Inden 14 dage skal statskassen til € betale 701.362,11 kr. med tillæg af rente fra den 27. maj 2010 at regne.

Statskassen skal betale sagens omkostninger, herunder 29.000 kr. med tillæg af moms til advokat Michael Juul Eriksen.

Jette Christiansen,
dommer

Advokat Michael Juul Eriksen
Søren Frichs Vej 42 A
8230 Åbyhøj

DATO 6. marts 2012

JOURNAL NR.

RA-2010-521-0852

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: RJE

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00
FAX 33 43 67 10

Ikke erstatning for frihedsberøvelse mv. i forbindelse med udleveringssag – Deres j.nr. .

Jeg har nu afsluttet behandlingen af Deres krav om erstatning til € i anledning af udleveringssagen, hvor Deres klient den 4. september 2010 blev udleveret til strafforfølgning i USA.

Jeg har efter gennemgang af sagen ikke fundet, at der er grundlag for at yde Deres klient erstatning i medfør af retsplejelovens kapitel 93 a. Min begrundelse herfor følger nedenfor.

Jeg beklager meget den lange tid, der er medgået til min behandling af sagen.

1. Sagsfremstilling

Den 23. august 2007 anmodede de amerikanske myndigheder Justitsministeriet om udlevering af Deres klient til strafforfølgning i USA for overtrædelse af den amerikanske narkotikalovgivning.

På baggrund heraf anmodede Justitsministeriet den 12. oktober 2007 Nordsjællands Politi om i medfør af udleveringslovens § 12 at indlede en undersøgelse med henblik på at afgøre, om betingelserne for udlevering var opfyldt.

I forbindelse med politiets undersøgelse blev Deres klient anholdt den 5. december 2007 og den følgende dag fremstillet i grundlovsforhør og varetægtsfængslet. Deres klient var varetægtsfængslet frem til den 25. august 2008.

Den 28. maj 2008 traf Justitsministeriet afgørelse om, at Deres klient skulle udleveres til retsforfølgning i USA, jf. udleveringslovens § 15, stk. 2.

På vegne af Deres klient begærede De Justitsministeriets afgørelse indbragt for retten. Den 25. august 2008 afsagde Retten i Lyngby kendelse om, at Justitsministeriets beslutning af 28. maj 2008 om udlevering skulle ophæves, idet retten fandt, at betingelserne for udlevering af Deres klient til USA ikke var opfyldt. Retten løslod samtidig Deres klient.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Byrettens kendelse blev kæret til Østre Landsret, der den 2. juli 2009 traf afgørelse om, at Justitsministeriets beslutning om udlevering af Deres klient var lovlig.

Samme dag blev Deres klient på ny anholdt og fremstillet i grundlovsforhør. Retten i Lyngby bestemte, at Deres klient skulle varetægtsfængsles, og at varetægtsfængslingen skulle ophæves, såfremt udleveringen ikke havde fundet sted inden 30 dage.

Den 7. juli 2009 ændrede Østre Landsret byrettens kendelse, således at Deres klient skulle løslades, deponere sit pas hos Nordsjællands Politi samt give møde hos politiet hver anden dag. Østre Landsret bestemte samtidig, at foranstaltningerne skulle ophæves, såfremt udlevering ikke havde fundet sted inden 30 dage.

Den 7. august 2009 afslog Procesbevillingsnævnet Deres klients anmodning om tilladelse til at indbringe sagen for Højesteret. Samme dag blev Deres klient på ny anholdt og den følgende dag fremstillet i grundlovsforhør. Retten i Lyngby bestemte, at Deres klient skulle løslades, men at hun fortsat skulle give møde hver anden dag hos Nordsjællands Politi.

Den 10. august 2009 ændrede Østre Landsret kendelsen og bestemte, at Deres klient skulle varetægtsfængsles.

Den 4. september 2009 blev Deres klient udleveret til USA.

Den 19. februar 2010 besluttede Distriktsdomstolen i Florida, at sagen mod Deres klient var forældet. Deres klient blev løsladt af de amerikanske myndigheder den 26. februar 2010.

I telefax af 23. april 2010 fremsatte De krav om erstatning i medfør af retsplejelovens kapitel 93 a for frihedsberøvelse, tabt arbejdsfortjeneste m.m., i alt 2.634.505,80 kr.

I skrivelse af 1. juni 2010 oplyste jeg, at jeg ikke fandt grundlag for at fastslå, at Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn var inhabil med hensyn til behandlingen af det fremsatte erstatningskrav. Jeg oplyste samtidig, at jeg på grund af sagens særlige omstændigheder ville træffe afgørelse vedrørende det fremsatte erstatningskrav.

2. Begrundelse

2.1. Retsgrundlag

Deres klient blev udleveret til strafforfølgning i USA i medfør af udleveringslovens § 15. Det følger heraf, at en udleveringssag efter afslutning af den undersøgelse, der om-

RIGSADVOKATEN

SIDE 3

Udleveringslovens § 12 har følgende ordlyd:

"§ 12. Medmindre justitsministeren allerede på grundlag af anmodningen og de oplysninger, der følger med denne, finder at burde nægte udlevering, sendes anmodningen til politiet på det sted, hvor den, som søges udleveret, har ophold. Politiet iværksætter derefter uden ophold den undersøgelse, der er nødvendig for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt. For denne undersøgelse gælder bestemmelserne i retsplejelovens 4. bog med de fornødne lempelser."

Udleveringslovens § 12, sidste pkt., indeholder således en generel henvisning til retsplejelovens 4. bog om strafferetsplejen. Om betydningen heraf fremgår af de specielle bemærkninger til § 12 i lovforslag nr. L 122, fremsat den 28. februar 1967, følgende:

"Henvisningen i paragraffens sidste punktum til retsplejelovens almindelige regler omfatter ligesom den tilsvarende bestemmelse i den nordiske udleveringslov ikke blot retsplejelovens bestemmelser om fremgangsmåden ved undersøgelsen, men også reglerne om erstatning for uforskyldt anholdelse og fængsling."

Den nordiske udleveringslovs § 9, som forarbejderne til udleveringslovens § 12 henviser til, har følgende ordlyd:

"§ 9. Efter modtagelsen af en begæring om udlevering iværksætter politiet uden ophold den nødvendige undersøgelse. For denne undersøgelse gælder bestemmelserne i retsplejelovens 4. bog med de fornødne lempelser."

I lovforslaget til den nordiske udleveringslov er følgende anført i de specielle bemærkninger til § 9 i lovforslag nr. L 113, fremsat den 17. februar 1959:

"Den i bestemmelsen indeholdte henvisning til retsplejelovens almindelige regler omfatter ikke alene de bestemmelser, der regulerer fremgangsmåden ved sagens afgørelse, men tilsigter bl.a. også at gøre retsplejelovens regler om erstatning for uforskyldt anholdelse og fængsling anvendelige på sager om udlevering."

Udleveringsloven og forarbejderne hertil omtaler ikke i øvrigt spørgsmålet om erstatning i anledning af udlevering.

Det ligger på den angivne baggrund fast, at reglerne i retsplejelovens kapitel 93 a med de fornødne lempelser må finde anvendelse på krav om erstatning, der rejses i anledning af frihedsberøvelse mv. i udleveringssager.

Hvorledes reglerne bør anvendes i en sag som den foreliggende er imidlertid ikke nærmere fastlagt.

Hverken udleveringsloven, retsplejeloven eller forarbejderne hertil giver således efter rigsadvokatens opfattelse noget udtrykkeligt svar på, i hvilke tilfælde danske myndigheder må bære ansvaret for en evt. uberettiget frihedsberøvelse eller anvendelse af andre tvangsindgreb i forbindelse med en udleveringssag, og under hvilke betingelser der vil kunne ydes erstatning efter reglerne i retsplejelovens kapitel 93 a.

Mens der i sædvanlige sager om erstatning efter retsplejelovens kapitel 93 a alene medvirker danske myndigheder, involverer udleveringssager i sagens natur også et andet lands myndigheder. Der opstår derfor spørgsmål om, hvilket lands myndigheder et erstatningskrav bør rettes mod.

Hverken lovteksterne eller lovforarbejderne tager stilling til, hvilket land et erstatningskrav må rettes mod.

Spørgsmålet om erstatning i udleveringssager har imidlertid været behandlet af Europarådet i efteråret 2009 på grundlag af en undersøgelse af regler og praksis i medlemslandene. Europarådet konstaterede i den forbindelse, at regler og praksis på dette område varierer meget betydeligt mellem landene. Der blev ikke som opfølgning på undersøgelsen taget skridt til på nuværende tidspunkt at søge at udarbejde fælles regler i Europarådets regi.

Jeg vedlægger til Deres orientering resuméet af Europarådets undersøgelse (dokument nr. PC-OC (2008) 21).

På den anførte baggrund er Rigsadvokatens vurdering følgende:

Reglerne i retsplejelovens kapitel 93 a angår erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning. Bestemmelserne retter sig som udgangspunkt mod tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om erstatning for frihedsberøvelse eller andre indgreb under danske myndigheders efterforskning af en straffesag i Danmark.

Efterforskningen af en straffesag har, jf. retsplejelovens § 743, bl.a. til formål at klarlægge, om betingelserne for at pålægge strafansvar eller anden strafferetlig retsfølge er

RIGSADVOKATEN

SIDE 4

til stede. Hvis en sigtet person bliver frifundet, eller hvis påtale opgives, ydes der efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, som udgangspunkt erstatning på objektivt grundlag for en evt. frihedsberøvelse under efterforskningen. Den erstatningsudløsende kendsgerning er således den efterfølgende konstatering af, at frihedsberøvelsen under efterforskningen var uforskyldt, idet betingelserne for at pålægge strafansvar eller anden strafferetlig retsfølge viste sig ikke at være til stede.

I udleveringssager sker anvendelse af tvangsindgreb, herunder anholdelse og vare-tægtsfængsling, med hjemmel i udleveringslovens § 13, der har følgende ordlyd:

”§ 13. Til fremme af undersøgelsen og for at sikre udleveringen kan de retsmid-
ler, der er omtalt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse, kapitel 70 om vare-
tægtsfængsling, kapitel 72 om legemsindgreb, kapitel 73 om ransagning, kapitel
74 om beslaglæggelse og edition samt kapitel 75 om andre efterforskningsskridt
anvendes i samme omfang som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsva-
rende art, der forfølges her i landet.”

RIGSADVOKATEN

SIDE 5

Anvendelsen af frihedsberøvelse eller andre indgreb i forbindelse med en udleverings-
sag foretages således i medfør af bestemmelsen med henblik på at fremme den under-
søgelse, politiet i medfør af udleveringslovens § 12 som ovenfor beskrevet skal iværk-
sætte for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt, eller med henblik på at
sikre udleveringen.

Det er på den baggrund Rigsadvokatens opfattelse, at et objektivt erstatningsansvar
efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, for frihedsberøvelse i udleveringssager må for-
udsætte, at frihedsberøvelsen under udleveringssagen kan anses for uforskyldt, idet be-
tingelserne for at udlevere viste sig ikke at være til stede.

Der kan derimod efter min opfattelse ikke på det eksisterende retsgrundlag antages at
være et objektivt erstatningsansvar efter retsplejelovens § 1018 a i tilfælde, hvor det
konstateres, at betingelserne for udlevering er til stede, og en udlevering gennemføres,
men hvor den stat, der har anmodet om udlevering, efterfølgende opgiver påtale mod
den pågældende, eller hvor vedkommende frifindes under den udenlandske straffesag.

Det kan i den forbindelse også anføres, at de danske myndigheder i almindelighed ik-
ke har indflydelse på forløbet og udfaldet af den bagvedliggende straffesag i udlandet
eller i forbindelse med behandlingen af en udleveringsbegæring er forudsat at foretage
– eller vil have praktisk mulighed for at foretage – en nærmere, materiel prøvelse af
selve den udenlandske straffesag.

I sådanne tilfælde må et evt. erstatningskrav derfor efter min opfattelse rejses over for
myndighederne i det land, der har begæret og fået vedkommende udleveret fra Dan-
mark, medmindre de danske myndigheder konkret måtte have pådraget sig et selv-

stændigt erstatningsansvar ved i øvrigt at have handlet ansvarspådragende under behandlingen af udleveringssagen.

Det kan tilføjes, at den danske anklagemyndighed – i overensstemmelse med det nævnte synspunkt – i situationer, hvor danske myndigheder har begæret og fået en person udleveret til strafforfølgning i Danmark, og hvor den pågældende efterfølgende frifindes, eller påtale opgives, har ydet erstatning efter reglerne i retsplejelovens kapitel 93 a for indgreb foretaget af de udenlandske myndigheder som led i deres behandling af udleveringssagen forud for udleveringen til Danmark, og for indgreb der har været iværksat efter udleveringen til Danmark.

RIGSADVOKATEN

Det kan i øvrigt endvidere tilføjes, at det nævnte synspunkt synes at svare til den retstilstand og –opfattelse, der deles af et flertal af de lande, der indgik i Europarådets ovennævnte undersøgelse, herunder af de lande som Danmark ofte sammenlignes med.

SIDE 6

2.2. Frist for fremsættelse af erstatningskrav

Som det fremgår ovenfor, må den evt. erstatningsudløsende kendsgerning i en sag som den foreliggende efter min opfattelse være en konstatering af, at betingelserne for udlevering ikke er opfyldt.

Et krav om erstatning for indgreb foretaget i forbindelse med en sag om udlevering til strafforfølgning i udlandet må herefter normalt skulle fremsættes senest to måneder efter udleveringssagens endelige afslutning, jf. princippet i retsplejelovens § 1018 e, stk. 1. Fremsættes kravet efter udløbet af den i stk. 1 nævnte frist, kan det behandles, hvis overskridelsen findes undskyldelig.

I nærværende sag blev der truffet endelig afgørelse angående spørgsmålet om udlevering ved Østre Landsrets kendelse af 2. juli 2009. Rettidig frist for fremsættelse af erstatningskrav udløb derfor den 2. september 2009.

Statsadvokaten modtog Deres ansøgning om erstatning den 23. april 2010, hvorfor erstatningskravet efter det anførte som udgangspunkt må anses fremsat for sent.

Jeg har imidlertid valgt at behandle sagen uanset dette, da det er min opfattelse, at fristoverskridelsen på grund af sagens karakter efter omstændighederne må betragtes som undskyldelig.

2.3. Ikke grundlag for erstatning til Deres klient i anledning af udlevering

På baggrund af det ovenfor anførte finder jeg ikke, at der efter reglerne i retsplejelovens kapitel 93 a er grundlag for at yde erstatning til Deres klient i denne sag. Jeg har herved lagt vægt på, at Østre Landsret den 2. juli 2009 fandt, at betingelserne for at udlevere Deres klient var til stede, hvorfor frihedsberøvelsen af Deres klient i forbin-

delse med behandlingen af udleveringssagen efter min opfattelse ikke kan berettige til erstatning efter retsplejelovens § 1018 a.

De har ikke i forbindelse med fremsættelse af Deres erstatningskrav gjort særskilt gældende, at der skulle være blevet begået erstatningspådragende fejl af de danske myndigheder under behandlingen af udleveringssagen, jf. retsplejelovens § 1018 h, og jeg har heller ikke på det foreliggende grundlag fundet, at dette skulle være tilfældet, herunder i forhold til spørgsmålet om forældelse af straffesagen. Jeg har i den forbindelse navnlig noteret mig, at der under behandlingen af udleveringssagen blev foretaget undersøgelse af dette spørgsmål, og at der blev indhentet oplysninger fra de amerikanske myndigheder, hvoraf det fremgik, at et strafansvar for de rejste sigtelser mod Deres klient ikke skulle være forældet efter amerikansk ret.

RIGSADVOKATEN

SIDE 7

Jeg må på den baggrund henvise Dem til i givet fald – i overensstemmelse med det jeg har anført ovenfor – at rette et erstatningskrav mod de amerikanske myndigheder.

Da jeg ikke har fundet grundlag for at imødekomme erstatningskravet til Deres klient, er der heller ikke efter min opfattelse grundlag for at tillægge Dem salær.

Retsgrundlaget

- Min afgørelse er truffet efter reglerne i udleveringslovens § 12, jf. retsplejelovens § 1018 e, stk. 1, jf. § 1018 a, stk. 1, og § 1018 h.

Mulighed for at klage

Min afgørelse er endelig. Det betyder, at Deres klient ikke kan klage over den. Det står i retsplejelovens § 1018 e, stk. 4.

Deres klient kan dog anmode om, at retten tager stilling til erstatningskravet. Hvis Deres klient ønsker, at retten tager stilling til kravet, skal De oplyse dette til Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn senest to måneder efter, at De har modtaget denne afgørelse. Det står i retsplejelovens § 1018 f, stk. 1.

Hvis De har spørgsmål til min afgørelse, er De velkommen til at kontakte Rikke Jensen.

Jeg skal som anført meget beklage den lange sagsbehandlingstid, der er medgået til behandling af sagen.

Med venlig hilsen

Lennart Hem Lindblom